

ТЕТЯНА БАБИНА

Тетяна Бабина
Tetiana Babyna

JĘZYK POLSKI ПОЛЬСЬКА МОВА

«Język polski»
podręcznik dla klasy 3.
szkół ogólnokształcących

«Польська мова»
підручник для 3 класу закладів
загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

 видавництво
ПЕРУН

2020

УДК 821.162.1(075.2)

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 21.02.2020 р. № 271)*

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено.

Бабина Тетяна Феліксівна

Б 12 «Польська мова» підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти: підруч. для 3 класу закладів загальної середньої освіти / Т. Ф. Бабина. – К.; Ірпінь : ТОВ «Видавництво «Перун», 2020. – 112 с.: іл.

ISBN 978-617-7709-58-8

УДК 821.162.1(075.2)

ISBN 978-617-7709-58-8

© ТОВ «Видавництво «Перун», 2020

© Бабина Т. Ф., 2020

ШАНОВНІ УЧНІ ТА УЧЕНИЦІ!

Пропоную продовжити, розширити і вдосконалити набуті раніше знання з польської мови.

Польська мова дуже схожа на українську і водночас інша. Наші історія і культура творилися разом. Навчаючись за цим підручником, ви маєте нагоду дізнатися і порівняти наше спільне і відмінне. В одній із лекцій пропоную ознайомитися з відомими місцинами Польщі: Балтійське море, пам'ятник Русалці у Варшаві, озеро Морське Око, королівський замок у Кракові. Поцікавтеся і доповніть цей список!

Підручник містить вірші польських поетів, цікаві та пізнавальні тексти і казки для вдосконалення навичок читання і розширення словникового запасу, а також вправи різних напрямків.

Сподіваюсь, ви пройдете шлях навчання легко, цікаво і продуктивно.

Щиро бажаю успіхів!

ЯК ПРАЦЮВАТИ З КНИГОЮ:

Послухай!

Напиши!

Скажи!

Прочитай!

Pzypomnimy literki!

1. Назви букви і прочитай слова з правильним наголосом.
Поглянь на малюнки і скажи, хто (що) на них зображений?

Наголос в слові падає на передостанній склад!

A	a	arbuz	ananas
Ą	ą	dąb	ląd
B	b	banan	balon
C	c	cebula	cena
Ć	ć	ćma	nić
D	d	dom	dym
E	e	ekran	ekierka
Ę	ę	pęk	sęk
F	f	foka	farby
G	g	guma	gitara
H	h	hak	herbata
I	i	indyk	irys
J	j	jogurt	joga
K	k	kogut	kot
L	l	lody	las
Ł	ł	ławka	łopatka
M	m	mama	mewa
N	n	nos	narty
Ń	ń	koń	słoń
O	o	osa	okno
Ó	ó	mrówka	góra
P	p	papuga	parasol
R	r	rekin	rak
S	s	sanki	sok
Ś	ś	ślimak	śnieg
T	t	tort	tramwaj
U	u	usta	ulica
W	w	waza	wagon
Y	y	buty	cytryna
Z	z	zegar	zamek
Ż	ż	żrebak	gałąź
Ż	ż	żelazko	żyrafa

2. **Przeczytaj wiersz. Прочитай вірш, а потім випиши в зошит тільки ті слова, в яких є буква **ż**:**

Mają żołnierz, pasażerka
ale nie chce mieć kelnerka.
Ma też żmija, żuraw, wąż,
każda żona, każdy mąż.
Nawet stróż ma, nawet róża,
żabka mała, żabka duża.
Raz, dwa, trzy – zgadnij ty.

3. **Posłuchaj, powtórz i przeczytaj. Послухай та повтори. Навчись читати:**

ć **ci** **cia** **cio**
ćma, nić, cicho, ciasto, ciocia

ś **si** **sia** **sio**
śnieg, świeca, sito, siano, siostra

ż **zi** **zia** **zio**
żrebak, źródło, zima, ziarno, zioła

4. **Przeczytaj. Прочитай. Випиши слова, які існують, в зошит через кому:**

ciosto	sino	zita	szyszka	tlucz	rzema
ciusto	siano	zika	szypka	slucz	rzeka
ciasto	siono	zima	szyfka	klucz	rzega

Literkowa przygoda

Двознаки в польській мові
(двознак – це поєднання двох букв для передачі одного звука):

sz – [ш]

cz – [ч]

rz – [ж]

ch – [х]

5. Przepisz słowa i przeczytaj. Перепиши слова, вставляючи двознаки. Прочитай їх.

sz – ka__a, my__, gru__ka

cz – __as, o__y, klu__

rz – __eka, g__yb, b__oza

ch – __leb, __mura, __łopak

6. Przeczytaj wiersz. Навчись читати вірш.

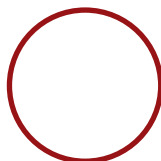
To już jesienny poranek,
Kiedy mama woła od rana:
Wstawaj, syneczku, wstawaj, córeczko!
Trzymaj obiad swój w małym woreczku!
Cieszymy się, uśmiechamy się,
Idziemy uczyć się!

7. Zgadnij słowo. Розгадай ребус:

orty

o

nanas

Jestem ja, jesteś ty, raz, dwa, trzy

1. Пригадай займенники *ona / on / ono / oni / one*.

on ona ono	oni	one

2. Użyj poprawny zaimek. Підбери правильний займенник до кожного малюнка:

 on _____	 _____	 2 _____	 _____	 4 _____
 5 _____	 6 _____	 3 _____	 7 _____	
 8 _____	 9 _____	 10 _____	 11 _____	

3. Кониугасја часовника *być*.

Розглянь табличку відмінювання дієслова *być*.

być	
ja	jestem
ty	jesteś
on/ona/ono Pan/Pani	jest

my	jesteśmy
wy	jesteście
oni/one	są

4. Постав дієслово *być* у правильну форму:

1) (ja)...w domu.

2) (ty)...na boisku.

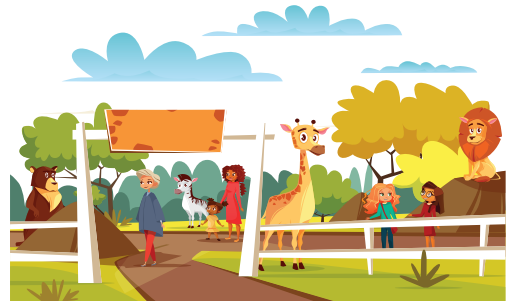
4) (my)... na placu zabaw.

3) (ona)...w sklepie.

5) (wy)...w autobusie.

6) (oni)...w zoo.

5. Підготуй план телефонної розмови з наступними фразами, використовуючи малюнки з вправи 4:

1) – Gdzie ty jesteś?	– Jestem w (na)...
2) – Gdzie on(ona) jest?	– On(ona) jest w (na)...
3) – Gdzie wy jesteście?	– My jesteśmy w (na)...
4) – Gdzie oni(one) są?	– Oni (one) są w (na)...

Literkowa przygoda

Для того, щоб вимовити носовий звук **a**, вимовляємо [о^н] і випускаємо повітря через ніс.

Так само вимовляємо носовий звук **ę**, тільки вимовляємо [е^н].

sąd – sęk ład – pęk rąk – lęk

Носові звуки вимовляються як [о^м], [е^м] перед звуками **b**, **p**:

dąb – dęby ząb – zęby skapy – tępy

В кінці слова звук **ę** не має носового призвуку, вимовляй його як звук [e]:

maluję piszę kupuję

6. Przeczytaj wiersz. Навчись читати вірш. Зверни увагу на вимову носових звуків:

Idą gąski gęsiego
do boru dalekiego:
– gę, gę, gę!
– gę, gę, gę!
Boją się małe gąski,
bo mostek taki wąski.

Poznajemy się! Witam!

Dzień dobry!

Cześć!

Do widzenia!

Cześć!

Dobry wieczór!

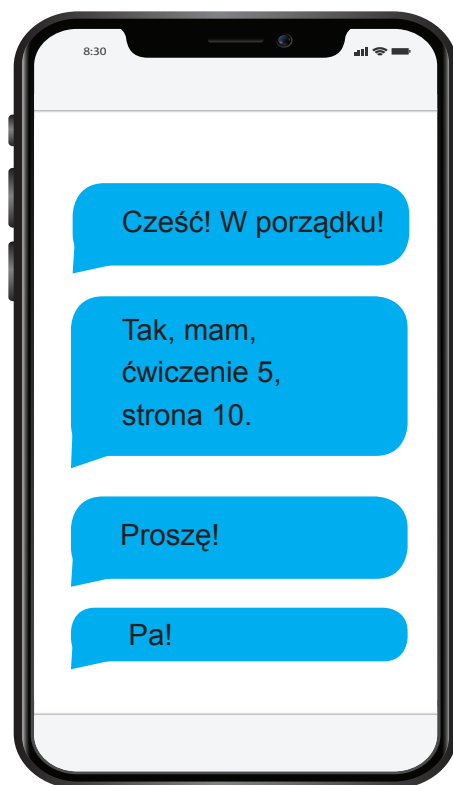
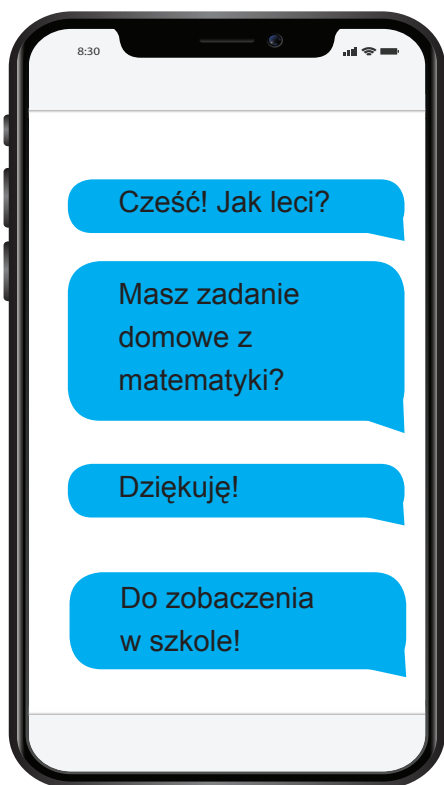
Witam!

Do zobaczenia!

Na razie!

1. Przeczytaj i ułóż własny dialog. Прочитай листування. Склади діалог з однокласником:

2. Konjugacja czasowników. Розглянь таблицю. Навчись правильно відмінювати дієслова:

	nazywać się	mieć
ja	nazywam się	mam
ty	nazywasz się	masz
on/ona/ono Pan/Pani	nazywa się	ma
my	nazywamy się	mamy
wy	nazywacie się	macie
oni/one	nazywają się	mają

3. Posłuchaj dialogów. Послухай діалоги. Прочитайте парами:

- Cześć! Jak masz na imię?
- Cześć! Jestem Edek.
- Miło mi!
- Miło mi też!

- Dzień dobry! Jak ma Pan na imię?
- Dzień dobry! Mam na imię Piotr.
- Miło mi!
- Miło mi też!
- Dzień dobry! Jak ma Pani na imię?
- Dzień dobry! Mam na imię Anna.
- Miło mi!
- Miło mi też!

- Cześć!
- Cześć!
- Jak się nazywasz?
- Nazywam się Kowalski.
- Miło mi!
- Miło mi też!

- Dzień dobry!
- Dzień dobry!
- Jak się Pan nazywa?
- Nazywam się Kowalski.
- Jak się Pani nazywa?
- Nazywam się Nowak.
- Miło mi!
- Miło mi też!

4. **Uzupełnij dialogi i przeczytaj. Прочитай. Усно додай слова, яких не вистачає. Потім склади схожий діалог із сусідом по парті.**

– Cześć! Jak masz na imię?	– Dzień dobry!
– Cześć! Mam _____ Edek.	– Dzień dobry!
– Jak się nazywasz?	– Jak Pani się nazywa?
– Nazywam _____ Kowalski.	– _____ się Anna Nowak.
– Miło mi!	– _____ mi!
– Miło _____ też!	– Miło _____ też!

5. **Użyj w poprawnej kolejności. Напиши слова у правильному порядку, щоб отримати речення. Запиши їх у зошит:**

- 1) na imię Anna mam
- 2) nazywam Nowak się

6. **Przeczytaj i uzupełnij. Прочитай діалог. Усно додай пропущені слова. Потім перепиши в зошит і правильно розстав розділові знаки (знак оклику, крапку або знак питання).**

- Cześć Jak _____ na imię
 – Cześć Mam _____ Edek
 – _____ mi
 – Miło _____ też
 – Czy ty masz w domu kota
 – Nie nie mam kota tylko _____ psa
 – A jak pies _____ na imię
 – On _____ na imię Reksio

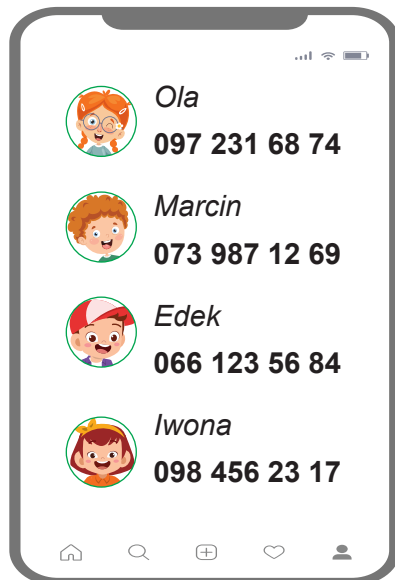

7. **Posłuchaj i powtórz.**
Послухай і повтори
цифри:

0	zero
1	jeden
2	dwa
3	trzy
4	cztery
5	pięć
6	sześć
7	siedem
8	osiem
9	dziewięć
10	dziesięć
11	jedenaście
12	dwanaście
13	trzynaście
14	czternaście
15	piętnaście
16	szesnaście
17	siedemnaście
18	osiemnaście
19	dziewiętnaście
20	dwadzieścia
21	dwadzieścia jeden
22	dwadzieścia dwa

8. Назви цифри кожного номера телефону:

9. Назви цифри і доповни ті, яких не вистачає:

1		3		5	6
---	--	---	--	---	---

7		9	10	11	
---	--	---	----	----	--

13		15		17	18
----	--	----	--	----	----

19		21	
----	--	----	--

10. Скажи, скільки тобі років. Запиши речення в зошит:

– Ile masz lat?

– Ja mam _____ lat.

Kolory jesieni

1. Przeczytaj wiersz i powiedz swoje kojarzenia.

Назви, з якими кольорами в тебе асоціюються їстівні запаси, перелічені у вірші:

W SPIŻARNI

W spiżarni na półkach
zapasów bez liku.
Są dżemy, kompoty,
złoty miód w słoiku.
I cebula w wiankach,
I grzybki suszone,
Są główki kapusty,
ogórki kiszzone.
A gdy będzie w zimie
tęgi mróz na dworze,
zapachnie nam lato-
gdy słoik otworzę.

Maria Kownacka

2. Творча робота: намалюй комору на окремому аркуші. Що там смачного може стояти на полицях? Підпиши кожну банку:

Literkowa przygoda

3. Pooglądaj obraz. Uzupełnij brakujące literki. Встав пропущені букви, щоб отримати перелік того, що ми можемо побачити в осінньому парку. Додай свої приклади:

sz

rz

ci

ż

ę

ó

1) liś__e

2) o__echy

3) __ołędzie

4) d__by

5) ka__tany

6) wiewi__rka

4. **Przeczytaj. Зверни увагу на виділені букви. Пам'ятаєш, які звуки вони позначають?**

JESIEŃ

Jesień **farbuje** las.

Jesień **farbuje** las w **czerwone**, **brązowe**, **żółte** kolory.

Słońce **chowa się**.

Łagodne słońce **chowa się** za chmurami.

5. **Daj odpowiedzi na pytania. Дай відповіді на запитання:**

1) Co robi jesień?

2) W jakie kolory jesień farbuje las?

3) Co robi słońce?

4) Jakie jest słońce?

5) Gdzie chowa się słońce?

6. **Koniugacja czasowników. Прочитай дієслова в таблиці:**

	czytać	słuchać	śpiewać	grać
ja	czytam	słucham	śpiewam	gram
ty	czytasz	słuchasz	śpiewasz	grasz
on/ona/ono Pan/Pani	czyta	słucha	śpiewa	gra
my	czytamy	słuchamy	śpiewamy	gramy
wy	czytacie	słuchacie	śpiewacie	gracie
oni/one	czytają	słuchają	śpiewają	grają

7. Zapisz zdania. Запиши в зошит речення, дописуючи дієслова у правильній формі.

Ja ___ książkę.

Ty ___ muzyki.

On ___ na gitarze.

Wy ___ książkę.

My ___ piosenkę.

Oni ___ książkę.

8. Posłuchaj i powtórz.

- 20 dwadzieścia
- 30 trzydzieści
- 40 czterdzieści
- 50 pięćdziesiąt
- 60 sześćdziesiąt
- 70 siedemdziesiąt
- 80 osiemdziesiąt
- 90 dziewięćdziesiąt
- 100 sto

9. Назви цифри і доповни ті, яких не вистачає:

21		23		35	36
----	--	----	--	----	----

47		49	50	51	
----	--	----	----	----	--

59		61	63		65
----	--	----	----	--	----

	77	78	84		86
--	----	----	----	--	----

92		94	98	99	
----	--	----	----	----	--

10. Творча робота: намалюй малюнок до будь-якого речення з вправи 4 та підпиши його.

Moja szkoła, moja klasa, mój piórnik

Усі предмети навколо належать до чоловічого, жіночого або середнього роду. У польській мові вони розподіляються наступним чином:

Чоловічий рід Rodzaj męski	Жіночий рід Rodzaj żeński	Середній рід Rodzaj nijaki
Закінчення на приголосний. <i>ten stół, ten mazak, ten chłopczyk.</i>	Закінчення на -a -i <i>ta dziewczynka, ta torba, ta pani.</i>	Закінчення на -o -e -um -ę <i>to okno, to dziecko, to słońce, to museum, kocię.</i>

1. Розглянь малюнок. Знайди всі предмети у класній кімнаті з наступного переліку:

- 1) ławka
- 2) krzesło
- 3) książka
- 4) zeszyt
- 5) piórnik
- 6) laptop
- 7) mapa
- 8) tablica
- 9) plecak
- 10) kubek
- 11) kosz

2. Згрупуй всі предмети з вправи 1 за родами. Запиши в зошит.

Наприклад:

1) rodzaj męski – ten zeszyt

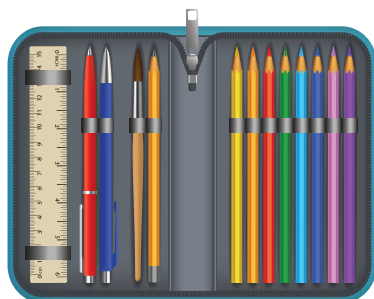
2) rodzaj żeński – ta ławka

3) rodzaj nijaki – to...

3. Co jest w riórniku? Знайди закінчення слова. Назви предмети, що лежать в пеналі. Запиши їх в зошит.

ołó- _ -ka
 lini- _ -zak
 gum- _ -gopis
 ma- _ -jka
 dłu- _ -wek

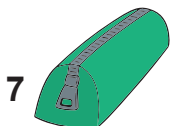
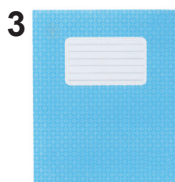

4. Porozmawiamy! Подивись на малюнки і запитай: **kto to jest?** або **co to jest?** Дай відповідь: **to jest....**

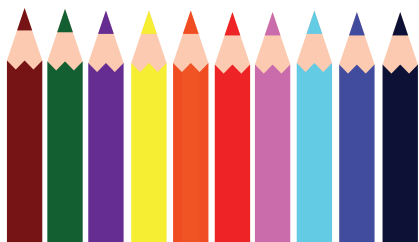
Наприклад:

1) – Co to jest? – To jest laptop.

2) – Kto to jest? – To jest dziewczynka.

Kolory

brązowy
fioletowy
pomarańczowy
różowy
granatowy

zielony
żółty
czerwony
niebieski
czarny

Зверни увагу на закінчення прикметників!

Прикметник – це частина мови, що виражає ознаку предмета і відповідає на питання: який? яка? яке? чий? чия? чие?

Jaki on jest?

Ten piórnik jest czerwony.

Ten kosz jest czarny.

Jaka ona jest?

Ta linijka jest czerwona.

Ta tablica jest czarna.

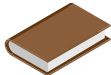

Jakie ono jest?

To krzesło jest czerwone.

To okno jest czarne.

5. Склади речення за схемою: Ten długopis jest granatowy. Запиши три речення на вибір в зошит.

	 długopis			
	 ołówek			
Ten	 książka			
Ta	 krzesło	jest		-y.
To	 gumka			-a.
	 linijka			-e.

6. Знайди відмінності:

7. Творча робота: намалюй свою класну кімнату і підпиши предмети, що там знаходяться.

Literkowa przygoda

8. Подивися на малюнки та знайди слова з буквами **ó** і **u** у кросворді. Зроби табличку в зошиті та випиши слова у дві колонки:

m	r	ó	w	k	a
z	k	o	g	u	t
b	ż	ń	b	r	i
u	s	t	a	a	f
t	h	p	w	ó	r
y	ł	ó	ż	k	o

ó	u
---	---

Tydzień dzieci miał siedmioro

1	2	3	4	5	6	7
poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela

1. Прочитай розклад уроків. Назви свої улюблені предмети в школі:

PLAN LEKCJI

	w poniedziałek	we wtorek	w środę	w czwartek	w piątek
1)	Język polski	Historia	Matematyka	Język angielski	Matematyka
2)	Matematyka	Język angielski	Język polski	Historia	Informatyka
3)	Przyroda	Moje zdrowie	Informatyka	Moje zdrowie	Przyroda
4)	Plastyka	Informatyka	Wychowanie fizyczne	Język polski	Wychowanie fizyczne
5)	Wychowanie fizyczne		Muzyka	Plastyka	Muzyka

2. Прочитай розповідь школярів. Згадайся, які їх улюблені предмети.

Cześć! Jestem Ola!
Ja lubię rysować,
mój ulubiony
przedmiot
to plastyka.

Cześć! Jestem
Tomek! Ja lubię
naturę, mój
ulubiony
przedmiot to...

Cześć! Jestem
Adam! Ja lubię
grać w piłkę,
mój ulubiony
przedmiot to...

Cześć! Jestem
Piotr! Ja lubię
liczyć, mój
ulubiony
przedmiot to...

Cześć! Jestem
Iwona! Ja lubię
czytać o dawnych
czasach, mój
ulubiony
przedmiot to...

Cześć! Jestem
Edek! Ja lubię
surfować
po internecie,
mój ulubiony
przedmiot to...

Która godzina?

Która godzina?

Pierwsza
 Druga
 Trzecia
 Czwarta
 Piąta
 Szósta
 Siódma
 Ósma
 Dziewiąta
 Dziesiąta
 Jedenasta
 Dwunasta

O której zaczyna się lekcja?

o pierwsz+ej
 o drug+iej
 o trzeci+ej
 o czwart+ej
 o piąt+ej
 o szóst+ej
 o siódm+ej
 o ósm+ej
 o dziewiąt+ej
 o dziesiąt+ej
 o jedenast+ej
 o dwunast+ej

3. Powiedz którą godzinę pokazuje zegar. Подивись на годинник і скажи, котра година?

4. Розглянь малюнки. Скажи, який урок зображений на кожному з них:

1

2

3

4

5

6

5. Posłuchaj, powtórz, przeczytaj.

szkoła – siostra

chata – herbata

uczeń – cień

mówić – czytać

cześć – sześć

ciepło – cicho

6. Przeczytaj i przetłumacz.

Jestem uczniem.

Jestem uczniem trzeciej klasy.

Matematyka jest moim faworytem.

Matematyka jest moim faworytem, bo lubię liczyć.

Matematyka jest moim faworytem, bo lubię liczyć i lubię cyferki.

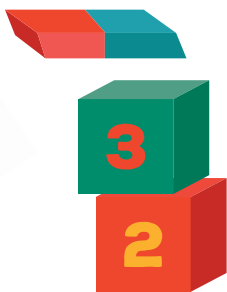
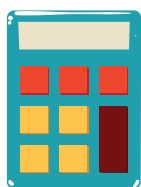
Jestem dobry w matematyce!

7. Підготуй і запиши в зошит розповідь про свій улюблений шкільний предмет:

Jestem uczniem (uczennicą) trzeciej klasy.

Moim faworytem w szkole jest...

Jestem dobry (dobra) w...

8. Творча робота: подумай і намалюй свій улюблений шкільний предмет на окремому аркуші. Покажи малюнок однокласникам та запропонує назвати його.*Наприклад: matematika.***2+2**

Kalendarz

1. Розглянь малюнки і прочитай назви кожної пори року. Визнач, до якого роду (чоловічий, жіночий чи середній) вони належать. Опиши, що ти бачиш на кожному малюнку.

ZIMA

WIOSNA

LATO

JESIĘŃ

Literkowa przygoda

2. Przeczytaj i porównaj wymowę.

ca	noc
ce	cena
cę	cętki
cy	cyfra

ć	bić
	pić
	myć

ci	cicho
cia	ciastko
cio	ciocia
cie	cień
ciu	ciupaga

cza	czapla
czo	czosnek
czy	czysty
cze	czerwony

cja	racja
cje	lekcje

sa	sala
se	serce
sy	syty
so	sobota
só	sól

ś	śnieg
	wieś
	śliwka

si	silny
sia	siano
sio	siostra

sza	szalik
szo	szosa
szu	szum
szy	szyszka

sja	sesja
sje	pasje

3. Nazwy miesięcy. Послухай вірш у виконанні вчителя. Знайди і випиши назви місяців у зошит:

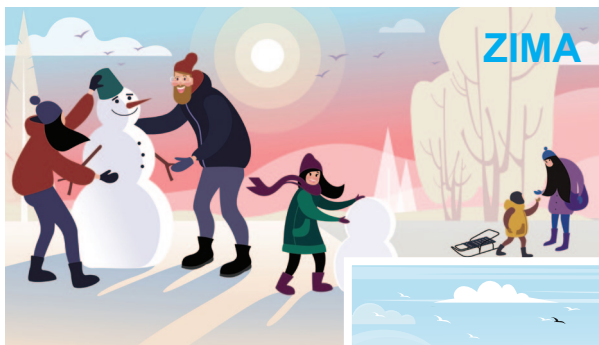
Styczeń, luty zimno wszędzie, co to będzie, co to będzie?
 Marzec, kwiecień, maj i czerwiec, coraz cieplej, coraz cieplej.
 Lipiec, sierpień to wakacje, macie rację, macie rację!
 Wrzesień słońcem nas zawoła, idą dzieci do przedszkola.
 A październik i listopad, jesień złota, no i słońca...
 Grudzień cieszy nas świętami, kolędami, prezentami.

(poradnik metodyczny Kolekcja Przedszkolaka)

Znajdi питальні, окличні й розповідні речення. Навчись виразно читати вірш з правильною інтонацією.

4. Допиши пропущену назву місяця.

grudzień
styczeń

marzec

maj

czerwiec
lipiec

wrzesień
październik

5. Підбери опис до кожної пори року, звертаючи увагу на закінчення прикметників. Усно підготуй невелику розповідь.

Наприклад: Zima jest zimna, biała i przynosi śnieg i mróz.

1) – ciepła,
– zimna,
– mokra,
– upalne;	2) – przynosi ciepło,
– przynosi wakacje,
– przynosi chłód i deszcz;
3) – kolorowe,
– biała,
– zielona,
– ruda.	

6. Творча робота: послухай вірш у виконанні вчителя. Намалюй до нього малюнок і підпиши, яка пора року зображена. Назви предмети, які зображені на твоєму малюнку (parasole, kaluże, chmury, deszcz, drzewa, droga i t.d).

SŁOTA*

«Deszcz pada od rana
do samego południa.
Świat jest mokry i ciemny
jak zakłęta studia.
Małe dzieci śpią w domu,
duże – siedzą w szkole,
a chodzą po ulicy
same ... parasole».

Ewa Szelburg-Zarembina

* **Słota** – сльота, бруд після дощу, негода.

7. Przeczytaj bajkę. Прочитай казку. Випиши і вивчи нові слова.

DWANAŚCIE MIESIĘCY

Pewna gospodyni miała córkę i pasierbicę. Macocha nie lubiła pasierbicy i chciała jej się pozbyć. Wysłała więc dziewczynę w grudniu po fiołki. Gdyby ich nie zdobyła, miała się sierotka więcej w domu nie pokazywać.

Poszła do lasu i spotkała dwanaście miesięcy, wokół ogniska. Zapytali ją, który z nich najbardziej jej się podoba? Sierotka wszystkich pochwaliła, bo wszyscy byli potrzebni. Powiedziała im też o swoim zmartwieniu.

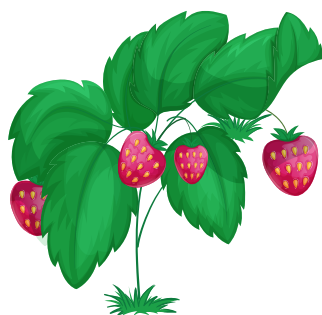
Kwiecień usiadł na miejscu Grudnia i od razu zmieniła się pora roku – nastawa wiosna. Dziewczynka zebrała pół koszyka fiołków, podziękowała Kwietniowi i pobiegła do domu.

Za trzy dni gospodyni znowu wysłała pasierbicę do lasu – tym razem po poziomki... I dwanaście miesięcy znowu jej pomogli. Teraz Czerwiec usiadł na miejscu Grudnia – nastawa lato. Sierotka zbierała pełny dzbanek poziomek i zaniosała je gospodyni.

Znowu i znowu wysyłała dziewczynkę niezadowolona macocha. Pewnego dnia wyszła dziewczyna i już nie wróciła, została gospodynią u braci Miesiący.

Nie doczekawszy się pasierbicy, macocha wysłała własną córkę do lasu.

Podobnie jak sierotka, córka złej macochy także spotkała braci Miesiączków, ale na ich grzeczną prośbę, by odgadła, kim są, zaczęła im wymyślać. Bracia rozgniewali się. Luty usiadł na miejscu Grudnia, ścisnął mróz, rozhułała się zamieć. Dziewczyna nie znalazła drogi powrotnej – zamarzła w lesie.

SŁOWNICZEK

pasierbica – падчерка

dwanaście miesięcy – дванадцять місяців

sierotka – сирота

powiedziała o swoim zmartwieniu – розказала про свою біду

poziomka – суниця

dzbanek – глечик

macocha – мачуха

została gospodynią – стала господинею

grzeczna prośba – ввічливе прохання

wymyślać – вигадувати

rozgniewali się – розгнівалися

rozhulała się zamieć – розгулялася заметіль

8. Daj odpowiedzi na pytania.

Дай відповідь на запитання:

- 1) Kogo nie lubiła macocha?
- 2) W jakim miesiącu macocha wysłała pasierbicę po fiołki?
- 3) Kogo dziewczyna spotkała w lesie?
- 4) Jaki miesiąc usiadł na miejscu Grudnia?
- 5) Po co poszła pasierbica do lasu jeszcze raz?
- 6) Jaki miesiąc pomagał nazbierać poziomek?
- 7) Czemu pasierbica nie wróciła z lasu do domu?
- 8) Kogo potem wysłała macocha do lasu?
- 9) Czy była jej córka grzeczna ?
- 10) Czy wróciła córka do domu?

Grzecznym lepiej być, Łatwo wtedy żyć!

1. Przeczytaj i porównaj. Прочитай та порівняй:

za	zaraz	ża	żart	rza	rzadko	ż	żrebak	zi	zima
ze	zebra	że	żelazko	rzo	rzodkiew		że	zia	ziarno
zy	zysk	ży	życie	rzu	rzut			zio	ziola
		zó	żółw						

2. Przeczytaj, przetłumacz, naucz się na pamięć. Прочитай і переклади вірш. Впиши в зошит «ввічливі слова». Вивчи перший стовпчик вірша напам'ять.

GRZECZNE SŁÓWKA

Dziękuję, przepraszam i proszę.
Trzy słówka za trzy małe grosze.
I greczny królewicz,
I greczna królowna
Znają te słówka, na pewno.

Trzy słówka za małe trzy grosze.
Dziękuję, przepraszam i proszę.

To przecież niewiele kosztuje,
Gdy powiesz uprzejmie dziękuję.
Korona ci z głowy
Nie spadnie na pewno.
Nawet, gdy jesteś królowną.

A. Galica

3. Сесу чзловіека. Знайди до кожного прикет-ника протилежне значення (антонім). Розкажи, якою має бути людина:

Наприклад: Człowiek musi być wesoły, a nie smutny, dobry, a nie...

1) wesoły	a) zdradliwy
2) dobry	b) zły
3) uczciwy	c) kłamca
4) wierny	d) leniwy
5) pracowity	e) głupi
6) rozumny	f) smutny

4. Прочитай текст. Підготуй розповідь про свого друга за зразком:

To moja koleżanka.

To moja najlepsza koleżanka.

Moja najlepsza koleżanka ma na imię Anna.

Ona jest ładna i ma jasne włosy.

Anna jest wychowana,
rozumna,

uczciwa,

wierna,

wesoła,

dobra.

Pomagamy sobie nawzajem, bo jesteśmy wiernymi koleżankami.

Твоя розповідь:

Moja najlepsza koleżanka ma na imię... Ona jest...

Mój najlepszy kolega ma na imię... On jest...

Literkowa przygoda

dz [дз]

dź [джь]

dż [дж]

dzwonek

niedźwiedź

dżem

dzban

dzień

dżokej

5. Przeczytaj wiersz. Прочитай вірш.

Випиши слова з буквосполученням **dż** у зошит.

DŻOKEJ

Dżokej ujeżdża konia.
Krzyczy do niego żona,
że odjeżdża daleko,
a nie wypite mleko,

czeka bułka drożdżowa.
Dżokej prędko się chowa,
konia Dżumę pogania.
Woli dżem na śniadanie.

6. Поміняй склади місцями. Запиши утворені слова в зошит і прочитай:

dż-tó

wig-dż

dż-śle

więk-dż

wiedź-niedź

7. Спустись сходами і прочитай слова:

dzień

dzienny

dziennik

dziennikarz

Jak spędzamy czas wolny

1. Послухай вірш у виконанні вчителя. Знайди назви предметів, які допомагають добре провести вільний час.

Jeszcze liście kolorowe lecą w trawę.

Czas na piłkę, czas na rower, na zabawę.

Ale kiedy wiatr za kołnierz zacznie dąć,

Dobrze będzie w kręgu lampy z książką sięść.

Krystyna Wodnicka

2. Прочитай висловлювання дітей про їхні захоплення та визнач ім'я кожного з них за малюнками. Розкажи про свої захоплення за зразком.

☐ – Cześć! Jestem Edek!	– Lubię grać w piłkę nożną!
☐ – Cześć! Jestem Ela!	– Lubię tańczyć i słuchać muzyki!
☐ – Cześć! Jestem Marek!	– Lubię grać w gry komputerowe!
☐ – Cześć! Jestem Ola!	– Lubię czytać książki!
☐ – Cześć! Jestem Anna!	– Lubię jeździć na rowerze!
☐ – Cześć! Jestem Piotrek!	– Lubię oglądać kreskówki!

Зразок: – Cześć! Jestem ... ! – Lubię...!

3. Ułóż i zapisz wyrazy do zeszytu. Утвори й запиши в зошит правильні словосполучення:

1) czytać	a) na rowerze
2) grać	b) książki
3) słuchać	c) w gry komputerowe
4) oglądać	d) w piłkę nożną
5) jeździć	e) muzyki
6) grać	f) kreskówki

4. Konjugacja czasowników. Розглянь таблицку. Прочитай речення, вставляючи правильний займенник:

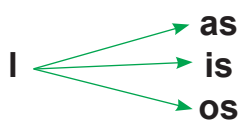
	lubić	tańczyć
ja	lubię	tańczę
ty	lubisz	tańczysz
on/ona/ono Pan/Pani	lubi	tańczy
my	lubimy	tańczymy
wy	lubicie	tańczycie
oni/one	lubią	tańczą

- 1) Ja lubię grać w piłkę nożną, ale nie lubię tańczyć.
- 2) Czy _____ lubisz czytać książki?
- 3) _____ tańczy bardzo dobrze!
- 4) _____ lubimy oglądać kreskówki, ale nie lubimy grać w gry komputerowe.
- 5) Czy _____ lubicie słuchać muzyki?
- 6) _____ tańczą razem zawodowo.

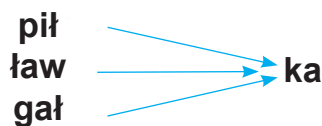

Literkowa przygoda

la lo lu le li lą lę

ła ła oło ułu ały ołą ełę

5. Wierszyk łamijęzyk. Послухай скоромовку.

Навчись читати:

Wró-be-lek Wa-le-rek
miał ma-ty wer-be-lek,
na tym wer-bel-ku był
ma-ty fe-le-rek.

6. Przeczytaj wiersz. Зверни увагу на вимову букв **l, ł**:

NA SŁOTĘ

Najlepszy jest parasol lampy.
Na słońce
Najczystsze niebo książkowych stronic.
Na słońce
Liścia na niebie trzepoczący goniec
I wiatr
Spoza deszczu migocącej rampy.
I pies jest dobry podczas słoty,
Gdy cieplej niż wełna ogrzewa ci stopy.

Stanisław Grochowiak

SŁOWNICZEK

słota – хмарна, сира погода
з дощем або мокрим снігом
parasol – парасолька
goniec – гонець

rampa – навіс, накриття
wełna – вовна
ogrzewać – зігрівати

7. Прочитай словосполучення та випиши в зошит ті розваги, які приємно робити під час дощу:

- 1) tańczyć i słuchać muzyki
- 2) grać w piłkę nożną na boisku
- 3) grać w gry komputerowe
- 4) jeździć na rowerze
- 5) czytać książki
- 6) bawić się na placu zabaw

8. Ulubiona rozrywka. Розглянь малюнок. Назви улюблені заняття дітей:

Наприклад: Laura lubi grać w piłkę nożną.

				
☐ Laura	☐ Ola	☐ Kasia	☐ Mirek	☐ Julka
☐ Szymon	☐ Tomek	☐ Janek	☐ Marta	☐ Mateusz
	☐ Nina	☐ Wojtek		☐ Anna
		☐ Halinka		

9. Творча робота: намалюй своє улюблене заняття й підпиши.

Pani jesień

1. Przeczytaj wiersz. Naucz się na pamięć.

CHODZI PO LESIE PANI JESIEŃ

Chodzi po lesie Pani jesień

I farbuje liście w lesie.

Tu są **żółte**, tu – **czerwone**,

No, a tutaj są – **zielone**.

Liście piękne, kolorowe, spadają nam na głowę.

2. Rozглянь малюнок і назви, що і кого ти там бачиш?
Разом з вчителем підготуй невелику розповідь.

3. Uzupełnij brakujące literki. Запиши слова в зошит, вставляючи пропущені літери:

rz sz ż ś ą ę ó ł

g__by, ka__tany, żoł__dzie, __yszki, je__,

li__cie, paj__k, wiewi__rka, d__ewa, dzięcio__.

Literkowa przygoda

В українській мові буква **щ** означає два звуки: [ш] [ч].
У польській мові для передачі звуків [ш] [ч]
потрібно вживати двознаки **sz cz**
(двознак – це поєднання двох букв для передачі одного звука).

Наприклад: **deszcz szczyt paszcza szczerzy**

**ПОТРЕНУЙСЯ ВИМОВЛЯТИ ЦІ ЗВУКИ ТВЕРДО,
БЕЗ ПОМ'ЯКШЕННЯ!**

Натомість буквосполучення **ść** вимовляємо м'яко:

Наприклад: **liść kość gość radość miłość**

4. Łamijęzyk słowny. Навчись читати скоромовку:

W Szczebreszynie chrząszcz
brzmi w trzcinie

JESIENNA POGODA

5. Прочитай, якою може бути погода восени. Утвори правильно словосполучення, називаючи пропущене слово.

pada deszcz

opadają liście

wieje wiatr

świeci słońce

_____ słońce

_____ deszcz

_____ wiatr

_____ liście

6. **Przeczytaj. Прочитай текст і вигадай заголовок до нього. Перепиши текст, вставляючи пропущені слова. Чи був би текст зрозумілим без пропущених слів?**

Nastala złota _____.

Ona jako malarka, pomalowała

_____.

Liście _____, często
_____ deszcz.

Ptaki poleciały do ciepłych krajów.

W ogrodach dojrzały jarzyny i owoce.

Jesień jeszcze można nazwać czarownicą.

7. **Назви, хто (що) зображений на малюнках, використовуючи фрази: *to jest...* або *to są...***

To jest...

To są...

Синоніми – це подібні за значенням слова.

Наприклад:

ходити – ступати, крокувати, йти, чалапати
 chodzić – kroczyć, dreptać, maszerować.

8. Прочитай синоніми та визнач, якого іменника вони стосуються. Утвори словосполучення «дієслово+іменник», запиши їх у зошит:

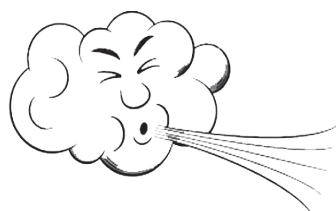
- 1) Wieje, dmie, chucha, dmucha.
- 2) Oświetla, świeci, jarzy się.
- 3) Spadają, opadają, schodzą.

słońce

liście

wiatr

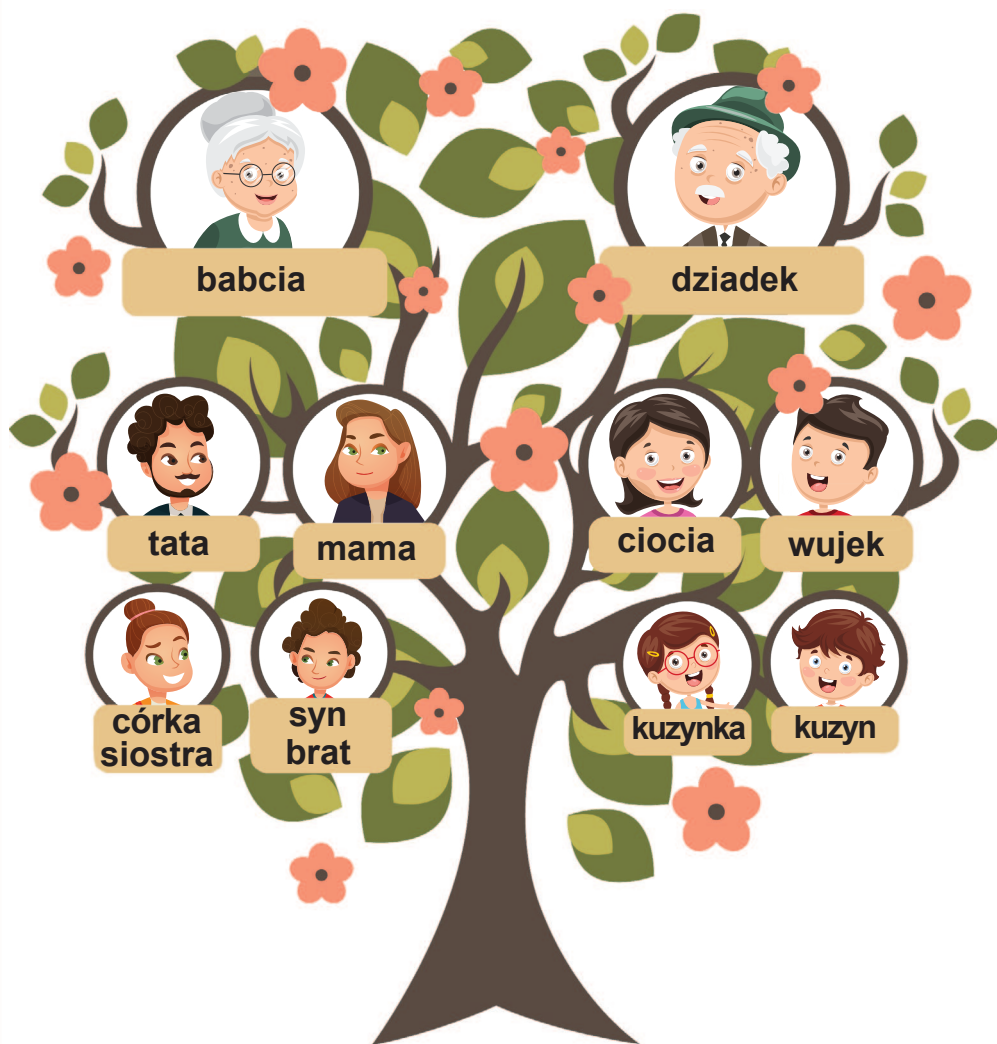

9. Przeczytaj przysłowia. Навчись читати прислів'я. Вивчи одне з них напам'ять (на вибір):

- Kiedy wrzesień, to już jesień, wtedy jabłek pełna kieszeń.
- Liść na drzewie mocno trzyma, nie tak prędko przyjdzie zima.
- Woła wrzesień, że już jesień.
- W jesieni prędko liść z drzew opadnie – to wkrótce zima będzie, każdy zgadnie.
- Kwiecień – plecień, bo przeplata trochę zimy trochę lata.

Moja rodzina jest wesoła

tata+mama = **małżeństwo**

brat+siostra (córka+syn) = **rodzeństwo**

dziadek+babcia = **dziadkowie**

**1. Przeczytaj, daj odpowiedzi na pytania.
Прочитай. Дай відповідь на запитання.**

Cześć! Mam na imię Ola! A to mój brat Edek.

My uczymy się w szkole.

Ja uczę się w piątej, a mój brat – w trzeciej klasie.

Nasza mama ma na imię Anna.

Ona pracuje nauczycielką w szkole.

Ona jest niska, szczupła i ma ciemne włosy i piwne oczy.

Nasz tata ma na imię Adam.

On jest wysoki i trochę gruby!

On ma ciemne włosy i niebieskie oczy. On pracuje w banku.

My lubimy razem spacerować w parku.

Nasi dziadkowie są emerytami.

Babcia ma na imię Wanda, ona bardzo smacznie gotuje i lubi czytać czasopisma.

Dziadek lubi smacznie jeść i czytać książki kryminalne.

Mamy psa, Borysa. On jest czarno-biały i bardzo życzliwy.

SŁOWNICZEK

ciocia – тітка
wujo – дядько
kuzynka – двоюрідна сестра
spacerować – гуляти
czasopismo – журнал

gruby – товстий
kuzyn – двоюрідний брат
piwne oczy – карі очі
emeryt – пенсіонер
życzliwy – доброзичливий

PYTANIA:

- 1) Jak ma na imię mama Oli i Edka?
- 2) Kim ona jest?
- 3) Jaka ona jest?
- 4) Jak ma na imię tata Oli i Edka?
- 5) Jaki on jest?
- 6) Gdzie on pracuje?
- 7) Co rodzina Oli i Edka lubi robić?
- 8) Kim są dziadkowie?
- 9) Czy babcia lubi czytać książki kryminalne?
- 10) Jaki jest pies?

2. Прочитай протилежні пари слів (антоніми). Опиши малюнки:

On jest **gruby**.

On jest **chudy**.

On jest **duży**.

On jest **mały**.

Ona jest **ładna**.

Ona jest **brzydka**.

Ona jest **młoda**.

Ona jest **stara**.

Ono jest **wesołe**.

Ono jest **smutne**.

Ona jest **zdrowa**.

Ona jest **chora**.

3. Опиши людей, зображених на малюнках:

4. Obowiązki w rodzinie. Rozgląнь малюнки та прочитай домашні обов'язки в родині. Розкажи, хто що робить у твоїй родині.

- zmywa naczynia
- gotuje obiad
- podlewa kwiaty

- zamiata
- wynosi śmieci

5. Ułóż wyrazy, zapisz do zeszytu.

Утвори словосполучення і запиши їх у зошит.

1) zmywać	a) kwiaty
2) podlewać	b) naczynia
3) zamiatać	c) obiad
4) wynosić	d) śmieci
5) gotować	e) podłogę

6. Розкажи про обов'язки в сім'ї Олі й Едка:

zmywa
naczynia

podlewa
kwiaty

zamiata

wynosi
śmieci

	tata	mama	Ola	Edek
w poniedziałek				
we wtorek				
w środę				
w czwartek				
w piątek				
w sobotę				
w niedzielę				

7. Konjugacja czasowników. Розглянь таблицку відмінювання дієслова **widzieć**.

	widzieć		widzieć
ja	widzę	my	widzimy
ty	widzisz	wy	widzicie
on/ona/ono Pan/Pani	widzi	oni/one	widzą

Чергування голосного [e] з нулем звука.

Звук [e] зникає, коли ми відповідаємо на запитання **kogo? czego?**

Наприклад: Tomek – Tomka pies – psa kotek – kotka

8. Ułóż zdania. Склади речення, вживаючи правильну форму дієслова **widzieć**:

Наприклад: To jest Tomek – ja widzę (kogo?) Tomka!

To jest dzień – nie ma (czego?) dnia!

To jest Edek.

– Kogo widzisz?

– Widzę Edka!

To jest pies.

– Kogo on widzi?

– On _____!

To jest Marek.

– Kogo wy _____?

– My _____!

To jest kotek.

– Kogo oni _____?

– Oni _____!

To jest wróbel.

– Kogo nie ma?

– Nia ma wróbla!

To jest placek.

– Czego nie ma?

– Nie ma _____!

To jest garnek.

– Czego _____?

– Nie ma _____!

To jest ogórek.

– Czego _____?

– Nie ma _____!

9. Поповідай о тей родині. Розкажи про родину.

Не забувай, що прикметники
жіночого роду мають закінчення **-а**,
чоловічого – **-у**,
середнього – **-е**.

tata Bartek
40 lat

mama Adela
38 lat

córka Anna
12 lat

syn
Szymon
8 lat

pies
Reksio
2 lata

kot Leo
1 rok

10. Творча робота: намалюй свою родину. Підпиши кожного члена родини і вкажи їх вік.

Zawody

 lekarka	 policjant	 strażak	 nauczycielka
 emeryt	 krawcowa	 kucharz	 fryzjerka
	 sprzedawczyni	 kelnerka	

lekarz – lekarka

emeryt – emerytka

kucharz – kucharka

nauczyciel – nauczycielka

policjant – policjantka

krawiec – krawcowa

fryzjer – fryzjerka

kelner – kelnerka

sprzedawca – sprzedawczyni

1. Назви професії, з якими асоціюються ці предмети:

wóz
strażacki

garnek

tablica

taca

suszarka

łopata

farby i
pędzle

farba

maszynka do
szycia

kapelusz

2. Знайди назви професій у кросворді. Усно дай відповіді на запитання:

- 1) Kto leczy dzieci i dorosłych?
- 2) Kto przynosi kawę w kawiarni?
- 3) Kto podcina włosy?
- 4) Kto gasi pożar?
- 5) Kto gotuje w restauracji?

l	e	k	a	r	z	k	u	c
p	o	l	k	e	l	n	e	r
s	t	y	k	l	a	n	d	u
f	r	y	z	j	e	r	c	h
s	ż	s	t	r	a	ż	a	k
k	u	c	h	a	r	z	z	r

Literkowa przygoda

3. Випиши слова парами в зошит. Впиши у друге слово букви, які виділені зеленим в першому слові. Прочитай римовані слова:

szyszki – my__ki

parówki – mr__wki

rzecz – me__

dzień – cie__

gość – ko__

dąb – z__b

leżć – wie__

sęk – p__k

Послухай та перевір себе.

4. Przeczytaj żart. Прочитай та переклади жарт:

Nauczyciel pyta się Jasia:

– Jakie kwiaty najbardziej lubisz?

– Róże.

– Proszę, napisz to na tablicy.

– Chyba jednak wolę maki – mówi Jasio.

5. Разом з учителем прочитай і переклади оповідання про скарбника. Обговори прочитане: як би ти вчинив на місці хлопця Болька? Які професії є найбільш небезпечними, на твою думку?

O MĄDRYM SKARBNIKU I ZASYPANYM CHODNIKU

Dawno temu w jednej ze starych kopalni zawaliły się drewniane podpory chodnika, odcinając od świata dwóch rębaczy. Był to górnik Marcin i jego młodszy syn, Bolko.

Minał dzień, potem noc. Płomyki dwóch lampek górniczych zgasły.

Słysząc było ciężki oddech starego Marcina, który zasnął i szeptał:

– Pić, synku, wody mi daj...

Bezradnie krążył Bolko dokoła, aż za wysokim zwalem węgla i drewna trafił na spore zagłębienie i poczuł pod ręką wilgoć. Powolutku, przesączała się z góry kropelka wody. Chłopak mocno zwarł dłonie i długo stał z podniesionymi rękami, chwytając krople w tę żywą czarkę. Gdy nazbierało się ich sporo, zaczął ostrożnie posuwać się w stronę ojca.

Nagle jasna postać ukazała się wśród ciemności. Domyślił się Bolko, że ma przed sobą Skarbnika, ducha śląskich kopalni, który skarbów ziemi strzeże.

– Witaj, chłopcze! – rzekł Skarbnik z uśmiechem.

– Spodobałeś mi się. Widzisz tę szkatułkę z klejnotami? Weź zaraz w jedną rękę ten oto klucz złoty, drugą rozbij kilofem ścianę, a klejnoty będą twoje.

Spojrzał Bolko – prawda! Tuż nad nim złoci się ozdobna skrzynka.

– Dzięki ci, potężny Skarbniku, ale nie wezmę ja twojego klucza, nie rozbiję ścianki. Długo, bardzo długo zbierałem tę wodę, aby ojca napoić. Jeśli zmarnuję ją teraz, on umrzeć może... Znikła postać, znikła skrzynka złota.

Górnik Marcin chciwie spił krople wilgoci z rąk syna i swobodnie odetchnął. Bolkowi zaś zdawał się, że słyszy głos poważny:

– Za to, żeś nie przyjął bogactwa, bo choremu ojcu ulżyć chciałeś, należy ci się nagroda. Rąb cierpliwie w miejscu, gdzie przedtem widziałeś szkatułkę, a dokopiesz się skarbów niezmiernych.

Bołko uchwycił kilof i począł rąbać ścianę. I nagle – co to? Mały otworek widzi nad sobą, a przez otwór sączy się światło, powietrze...

– Prawdę rzekłeś mądry Skarbniku – szepnął Bolko.
 – Dokopałem się skarbów. Chłopiec przyłożył usta do otworu i wołał z całych sił:

- Hej, ludzie, na pomoc! Zasypani jesteśmy, ratujcie!
- Słyszę cię, Bolko, słyszę, lecę po tatę!

To Barbórka, mała córeczka sąsiada, ze swymi kozami. A gdy po wielu godzinach odkopani górnicy odpoczywali na trawie i Bolko opowiedział o swoim widzeniu, Barbórka klasnęła w ręce:

– To Skarbnik sprowadził mojego koziołka w doły, żebym za nim pobiec musiała! Skarbnik z koziołkiem was uratowali, no nie?

Hanna Łochocka

SŁOWNICZEK

skarbnik – скарбник
rębacz – лісоруб, дроворуб
trafić – натрапити на щось
sporo – багато
spore zagłębienie – велика западина
wilgoć – волога
przesączać się – просочуватися
nagle – раптом
obdarzyć – обдарувати
klejnoty – дорогоцінне каміння
potrząsnać – потрусити
spojrzeć – глянути
chciwie – жадібно

poważny – серйозний
ulżyć – полегшити
kilof – кирка
bez wytchnienia – без перепочинку
głęboka, wąska rozpadlina – глибока, вузька ущелина
omdlały – непритомний
odludzie – безлюдне місце
zawędrować – забрести, зайти далеко
klasnąć w ręce – плеснути в долоні

Випиши п'ять слів, в яких є букви з крескою, і п'ять слів з носовими а, ę.

6. Творча робота: дай відповідь на запитання – Jaki jest ten Skarbnik? Намалюй.

7. Porozmawiaj z sąsiadem czy z sąsiadką.

- Czy to jest lekarka?
- Tak, to jest lekarka.

- Czy to jest kelnerka?
- Nie, to nie jest kelnerka. To jest fryzjerka.

- Czy to jest kelnerka?
-

- Czy to jest policjant?
-

- Czy to jest strażak?
-

- Czy to jest krawcowa?
-

- Czy to jest kucharz?
-

8. Творча робота: намалюй професію когось із твоєї родини і підпиши.

Zima

1. Rozgląнь малюнки. Прочитай словосполучення. Назви і запиши, якою погода буває взимку.

pada śnieg wieje wiatr jest mróz świeci słońce pochmurno

2. Co pasuje? Прочитай і обери правильний варіант. Розглянь малюнок та підготуй розповідь:

- 1) Kiedy jest zima, my *wkładamy ciepłe ubrania / wkładamy szorty.*
- 2) Kiedy jest zima, my *kapamy się w morzu / lepimy bałwana.*
- 3) Kiedy jest zima, *jeździmy na rolkach / jeździmy na sankach.*
- 4) Kiedy jest zima, *lepimy śnieżki / lepimy w piaskownicy.*
- 5) Kiedy jest zima, *jest gorąco / jest zimno i mrózno.*

3. Знайди «зимові» слова і випиши їх у зошит:
mróżeśniegobałwanźdśnieżkisankiróзимно

4. Спробуй зробити одну із запропонованих годівниць:

KARMNIK DLA PTAKÓW

5. Pooglądaj obraz. Прочитай назви птахів і тварин.
Як ти допомагаєш птахам узимку?

6. Przeczytaj. Підбери перше слово в реченні й запиши в зошит. Вивчи міні-розповідь напам'ять.

1) ptaki	a) ...robimy karmniki dla ptaków
2) my	b) ...lubią nasiona i okruszki
3) my	c) ...lubi orzechy
4) wiewiórka	d) ...lubimy ptaki i zwierzęta

7. Konjugacja czasowników. Підбери правильну форму дієслів **lubić** або **robić**.

	lubić	robić
ja	lubię	robię
ty	lubisz	robisz
on/ona/ono Pan/Pani	lubi	robi
my	lubimy	robimy
wy	lubicie	robicie
oni/one	lubią	robią

- 1) – Czy ty spacerować?
– Tak, ja spacerować w parku.

- 2) – Czy wiewiórka nasiona i okruszki?
– Nie, ona orzechy.

- 3) – Czy wy karmniki dla ptaków?
– Tak, my karmniki dla ptaków

- 4) – Czy oni jeść nasiona i okruszki?
– Tak, oni jeść nasiona i okruszki.

ЗМЕНШЕНО-ПЕСТЛИВІ СЛОВА

Для того, щоб більш лагідно назвати якийсь предмет, звіра або особу, додаємо до слів пестливі закінчення-суфікси, такі як:

-aszek, -uszek, -iszek.

Наприклад: ptak – ptaszek (птаха – пташенятко);

okruch – okruszek (крихта – крихточка)

brat – braciszek (брат – братик)

або такий як : **-eczka**

Наприклад: sikorka – sikoreczka (синичка – синичечка)

При утворюванні множини буква **-e** у суфіксах

-aszek, -uszek, -iszek випадає, залишається **-szki**:

Наприклад: ptaszek – ptaszki (пташенятко – пташенятка)

okruszek – okruszki (крихточка – крихточки)

braciszek – braciszki (братик – братики)

8. Przeczytaj wiersz. Прочитай вірш. Знайди пестливі слова у множині й випиши їх у зошит:

Dziś w przedszkolu Krzyś i Tomek

zmaistrowali ptaszkom domek.

Jest podłoga, jest i daszek,

żeby mógł się zmieścić ptaszek.

Jest też miejsce na okruszki

dla wróbelka, pośmiecuszki.

Jest i gwoździk na skraweczki

dla łakomej sikoreczki.

Irena Suchorzewska

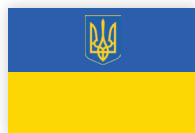
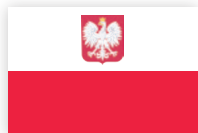

9. Творча робота: намалюй птахів або тварин у зимовому лісі й підпиши. Розкажи, хто зображений на твоєму малюнку. Почни речення з виразів **To jest...** або **To są...**

Ferie zimowe

1. Порівняй дати зимових свят у Польщі та в Україні:

6 grudnia – Mikołajki
(*День Святого Миколая*)

24 grudnia – Wigilia
(*Святий вечір*)

25, 26 grudnia – Boże
Narodzenie (*Різдво*)

31 grudnia – 1 stycznia –
Nowy Rok (*Новий Рік*)

19 grudnia – Mikołajki
(*День Святого Миколая*)

6 stycznia – Wigilia
(*ніч перед Різдвом*)

7 stycznia – Boże
Narodzenie (*Різдво*)

31 grudnia – 1 stycznia –
Nowy Rok (*Новий Рік*)

2. Przeczytaj słowa. Zapisz i przetłumacz.

1) choinka

3) gwiazda

5) prezenty

2) święty Mikołaj

4) bombki

6) kartka świąteczna

3. Przeczytaj i naucz się na pamięć.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ

Jedzie święty Mikołaj
Białą brodą świeci
Worek z prezentami
Ma dla grzecznych dzieci,

Jedzie święty Mikołaj
Z dalekiej północy
Od wioski do miasta
Pędzi w środku nocy.

Gdzie jest ...? (одна особа або предмет)
Gdzie są ...? (дві й більше осіб або предметів)

4. Встав пропущені слова. Обери правильні прийменники. Поспілкуйся із сусідом по парті:

1) – Gdzie jest Święty Mikołaj?
– On jest za choinką.	4) – Gdzie __ kartka świąteczna?
– Ona ___ ręce Świętego Mikołaja.
2) – Gdzie są prezenty?
– One są __ choinką.	5) – Gdzie __ bombki?
– One ___ choince.
3) – Gdzie __ gwiazga?
– Ona ___ choince.	6) – Gdzie __ choinka?
– Ona ___ pokoju.

5. Konjugacja czasowników. Rozgląнь табличку. Утвори правильно словосполучення і запиши в зошит:

	śpiewać kolędy	składać życzenia
ja	śpiewa m kolędy	skład a m życzenia
ty	śpiewa sz kolędy	skład a sz życzenia
on/ona/ono Pan/Pani	śpiewa kolędy	skład a życzenia
my	śpiewa my kolędy	skład a my życzenia
wy	śpiewa cie kolędy	skład a cie życzenia
oni/one	śpiewa ją kolędy	skład a ją życzenia

1) Ja _____ kolędy i _____ życzenia.	4) Ty _____ kolędy i _____ życzenia.
2) Pan/Pani _____ kolędy i _____ życzenia.	5) My _____ kolędy i _____ życzenia.
3) Wy _____ kolędy i _____ życzenia.	6) Oni _____ kolędy i _____ życzenia.

6. Przeczytaj i przetłumacz.

Прочитай і переклади текст:

Wigilia – wieczór przed Bożym Narodzeniem – moje ulubione święto. Choinka jest ładna na i pachnąca. Czekamy na pierwszą gwiazdkę i razem z mamą nakrywamy do stołu. Najpierw biały obrus, porcelanowe talerze, sztucce. Nie zapominamy o dodatkowym nakryciu, dla osoby, która nieoczekiwanie może się zjawić. Tato przynosi jeszcze sianko i kładzie pod stół. Mama rozmieszcza elegancko dwanaście potraw.

Zapalamy świece. Nagle moja siostra woła z radością:

– Za oknem już pojawiła się gwiazdka!

To znak. Siadamy do stołu. Modlimy się, a potem składamy życzenia, łamiemy opłatki. Kolacja jest pyszna, tradycja nakazuje jednak spróbować każdej z potraw. Do tradycji należy też śpiewanie kolęd. My śpiewamy razem z siostrą, a potem idziemy spać.

Rano pod choinką nas czekają prezenty.

Про які традиції зустрічі Різдва в Польщі ти довідався? Розкажи по пунктах:

Naipierw....

Potem...

W końcu...

7. Przeczytaj kolędę. Прочитай фрагмент колядки.

To już pora na Wigilię, to już czas,
a tu jeszcze kogoś nie ma pośród nas,
a tu jeszcze, a tu jeszcze ktoś ma przyjść,
bo przy stole wolne miejsce czeka dziś.
Gwiazdo Betlejemska, prowadź go przez świat,
żeby razem z nami przy tym stole siadł!
prowadź go tu do nas z tych dalekich dróg,
aby razem z nami kolędować mógł!
prowadź go, prowadź go z tych dalekich dróg
prowadź go, prowadź go, aby razem z nami
kolędować mógł!

8. Kartka świąteczna. Творча робота: намалюй і підпиши власну новорічну листівку:

*Idzie zima, idą święta,
każdy człowiek to
pamięta.
Więc
życzę Ci radości,
zdrowia,
szczęścia, pomyślności!*

Zimowe zabawy

1. Naucz się piosenki. Вивчи пісеньку:

Zima, zima, zima – pada, pada śnieg
 Jadę, jadę w świat sankami
 Sanki dzwonią dzwoneczkami Dzyń, dzyń, dzyń.....

Zasypane pola – w śniegu cały świat
 Biała droga hen przed nami
 Sanki dzwonią dzwoneczkami Dzyń, dzyń, dzyń.....

Jaka pyszna sanna – parska rażno koń
 Śnieg rozbija kopytkami
 Sanki dzwonią dzwoneczkami Dzyń, dzyń, dzyń.....

2. Підбери відповідне слово для порівняння:

Śnieg jest: biały jak..., lekki jak..., miękki jak..., zimny jak....

poduszka

piórko

lód

mleko

3. Przeczytaj wiersz. Jakie tutaj są nowe słowa?

ZIMOWE ZABAWY

Dużo śniegu napadało.
 Sanki i narty idą w ruch
 Wszędzie biało, wszędzie biało,
 kto pomknie z góry, ten jest zuch.

4. Jak spędzasz czas wolny zimą?

Назви свої улюблені зимові розваги:

jeździć na sankach

jeździć na nartach

jeździć na łyżwach

lepić bałwana

rzucać śnieżki

lepić śnieżny zamek

5. Konjugacja czasowników. Rozgląнь таблицку та смайлики. Склади речення, вживаючи правильно дієслово **umieć**:

	umieć
ja	umiem
ty	umiesz
on/ona/ono Pan/Pani	umie
my	umiemy
wy	umiecie
oni/one	umieją

Czy ty umiesz jeździć na nartach?
Tak, ja umiem jeździć na nartach.

Czy ona umie jeździć na łyżwach?
Nie, ona nie umie jeździć na łyżwach.

Czy ona ____ jeździć na nartach?
____, ona ____ jeździć na nartach?

Czy oni ____ grać w hokeja?
____, oni ____ grać w hokeja.

Czy wy ____ jeździć na łyżwach?
____, my ____ jeździć na łyżwach.

6. Przeczytaj opowiadanie. Прочитай оповідання:**WSTYD**

Nastała zima i zaproszyło wszystko śniegiem. Latają ptaszki, szukają jeść. Zrobili trzecioklasiści karmnik. Przynoszą karm – smażone nasiona, dyniowe i słonecznikowe. A sikorom – kawałeczki boczku w siateczkach, żeby wrona nie ukradła.

Jutro niedziela. Przynosić karm do karmnika była kolej Sergiusza. Wieczorem on przygotował kawałeczek boczku, zawinął jego do siateczki. W malutki woreczek nasypał nasiona.

«Rano odniosę», – myślał Sergiusz.

Ale rano jemu nie chciało się wstawać. Obudził się chłopczyk późno. Na dworze ziała zawierucha.

«Gdzie po takiej niepogodzie pójde? Wszystkie drogi zaśnieżone. Za jeden dzień sikory nie zginą... Jutro ktoś nakarmi.» – pomyślał.

Rankiem następnego dnia nauczycielka podeszła do okna i spytała:

– Czyja była kolej wczoraj sikory karmić?

– Moja... – powiedział Sergiusz i opuszczył głowę. – Ale, Sergiuszu! – pochwaliła nauczycielka. – Patrzcie, aż dwa kawałeczki boczku powiesił. Sergiusz słyszał, jak w piersiach bije się serce – właśnie wyskoczy. Jemu było wstyd podnieść oczy i spojrzeć na nauczycielkę.

Wasył Suchomłynski

7. Daj odpowiedzi na pytania.**Дай відповіді на запитання:**

- 1) Co przynosili uczniowie ptakom?
- 2) W jaki dzień Sergiusz musiał karmić ptaków?
- 3) Jaka pogoda była w ten dzień?
- 4) Co powiedziała nauczycielka?
- 5) Jak myślisz, kto przyniósł karmę dla ptaków?
- 6) Jakie może być zakończenie tej historii?

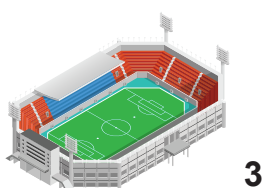

Moje miasto

1. Przeczytaj słowa. Znajdi ці об'єкти на малюнках:

sklep szpital kiosk dworzec przystanek teatr
 muzeum boisko plac zabaw park poczta
 centrum handlowe

Назви ті об'єкти, які є у твоєму населеному пункті.

2. Przeczytaj tekst. Зверни увагу на виділені слова, які вказують напрямок руху:

To moje miasto. Ono jest nowoczesne. Ja mieszkam przy głównej ulicy. Tutaj jest dużo samochodów, autobusów .

Także mamy dworzec kolejowy i autobusowy.

Na wprost od dworca jest centrum handlowe, **po lewej stronie** jest przystanek, a **po prawej** – kiosk.

W mieście jest szpital, **naprzeciwko** szpitala jest park i plac zabaw.

Obok parku jest boisko.

Z moimi kolegami zawsze spotykam się obok poczty w centrum miasta.

Daj odpowiedzi na pytania.

1) Gdzie jest centrum handlowe?	4) Gdzie jest park i plac zabaw?
2) Gdzie jest przystanek?	5) Gdzie jest boisko?
3) Gdzie jest kiosk?	6) Gdzie jest poczta?

3. Pooglądaj obraz. Розглянь малюнок. Розкажи, де знаходяться зображені об'єкти?

*na wprost od...
po lewej stronie od...*

*po prawej stronie od...
naprzeciwko...*

- 1) Park jest...
- 2) Sklep jest...
- 3) Dworzec jest...
- 4) Szkoła jest...
- 5) Szpital jest...
- 6) Apteka jest...
- 7) Centrum handlowe i kino są...

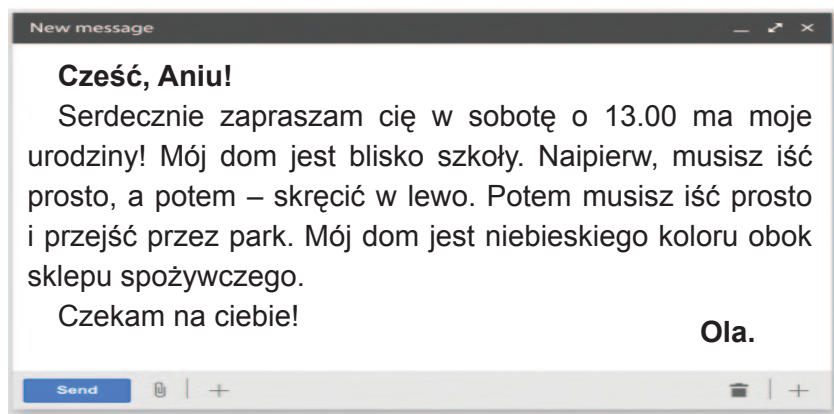

4. Розглянь малюнок ще раз. Запитай і розкажи дорогу:

- Jak dojść do...?
- Proszę iść prosto, a potem skręcić w lewo (skręcić w prawo).

5. Przeczytaj list Oli do Ani. Намалюй в зошиті план дороги до помешкання Олі:

Napisz swój list. Напиши подібний лист.

БАГАТОЗНАЧНІ СЛОВА

6. Przeczytaj słowa wsrak. Прочитай слова справа наліво. Роздивись, що вони можуть означати:

arbez

kemaz

zculk

abart

7. Przeczytaj legendę. Naucz się nowych słów. Daj odpowiedzi na pytania.

LEGENDA O WARSIE I SAWIE

Mieszkał nad brzegiem Wisły – Wars.

Pewnej nocy zobaczył w wodzie piękną postać. Okazało się, że jest to syrena, która bardzo go zachwyciła. Od tamtej pory każdej nocy przychodził nad rzekę.

Na szczęście dla mężczyzny, syrena odwzajemniła jego uczucia. Siła miłości, która połączyła rybaka Warsę i syrenę Sawę sprawiła, że dziewczyna mogła wyjść na ląd i na zawsze pozostać z ukochanym. Jej syreni ogon zniknął, a w jego miejscu pojawiły się nogi. Zakochani zbudowali chatę nad brzegiem Wisły. Z czasem na jej miejscu powstał gród, który, został nazwany połączeniem ich imion – Warszawa.

SŁOWNICZEK

piękna postać – красива постать

syrena – русалка

zachwyciła – захопила

odwzajemniła – відповідала

взаємністю

wyjść na ląd – вийти на суходіл

syreni ogon zniknął – хвіст русалки зник

został nazwany połączeniem ich

imion – був названий поєднанням

їхніх імен

- 1) Jak miał na imię chłopak, który mieszkał nad brzegiem Wisły?
- 2) Kogo on zobaczył w nocy?
- 3) Jak miała na imię syrenka?
- 4) Co sprawiło tak, że zniknął ogon syrenki?
- 5) Jak pojawiała się nazwa Warszawa?

Moje mieszkanie i umeblowanie

1. Koniugacja czasowników. Obejrzyj tabelkę. Daj odpowiedzi na pytania i zapisz je do zeszytu.

	mieszkać		mieszkać
ja	mieszkam	my	mieszkamy
ty	mieszkasz	wy	mieszkacie
on/ona/ono Pan/Pani	mieszka	oni/one	mieszkają

- 1) Czy ty mieszkasz w prywatnym budynku czy w bloku ?
- 2) Czy daleko mieszka twój kolega (koleżanka)?
- 3) W jakim mieście mieszkacie?

2. Прочитай. Скажи, де знаходяться комахи?

stół – pod stołem –
na stole

dywan – na dywanie –
pod dywanem

łóżko – na łóżku –
pod łóżkiem

szafa – na szafie –
pod szafą

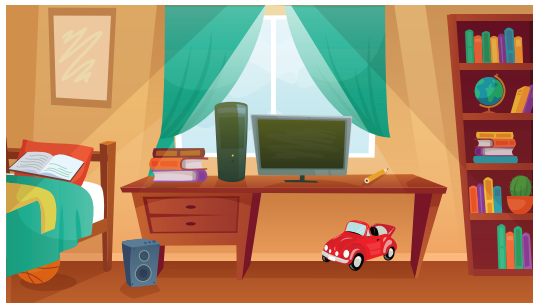

krzesło – na krześle –
pod krzesłem

3. Pooglądaj obraz i powiedz:

- 1) Gdzie jest zeszyt?
- 2) Gdzie są książki?
- 3) Gdzie jest piłka?
- 4) Gdzie jest samochodzik?
- 5) Gdzie jest kaktus?

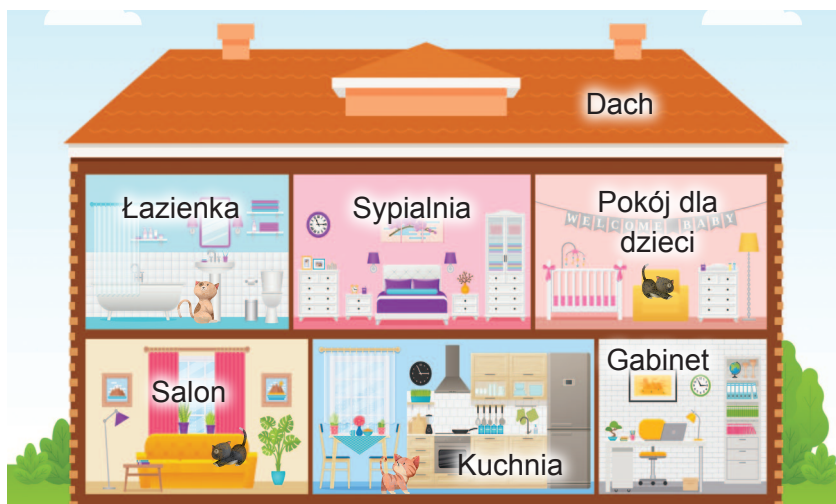

4. Gdzie są koty? Прочитай пари слів і скажи, де знаходяться котики?

Kuchnia – w kuchni
 Sypialnia – w sypialni
 Pokój – w pokoju
 Łazienka – w łazience

Salon – w salonie
 Schody – na schodach
 Korytarz – w korytarzu
 Dach – na dachu

Склади діалог, використовуючи сполучники *ale*, *lecz*, які перекладаються як «або»:

Наприклад: – Czy jest kotek w sypialni?
 – Nie, tam go nie ma, ale (lecz) on jest w łazience.

5. Творча робота: намалюй свою кімнату і підпиши меблі, які там знаходяться.

6. Порівняй речення:

1) Lampa wisi nad łóżkiem.
Лампа висить над ліжком.	2) Edek ma nad miar zabawek.
Едек має іграшок надміру (забагато).
3) Łóżko stoi na lewo od szafy.
Ліжко стоїть по лівій стороні від шафи.	4) Od jazd zaplanowany na jutro.
Від їзд запланований на завтра.
5) Karcie stoją pod łóżkiem.
Капці стоять під ліжком.	6) Tata pod wozi Edka do szkoły.
Тато підвозить Едка до школи.
7) Stół stoi przed oknem.
Стіл стоїть перед вікном.	8) My mieszkamy na przed mieściu.
Ми живемо в передмісті (біля міста).
9) Moja koszula leży w szafie .
Моя сорочка лежить в шафі.	10) W dycham czyste powietrze.
Вдихаю чисте повітря.

В першому стовпчику **nad, od, pod, przed, w** – це **прийменники**, їх пишемо окремо від слова;

У другому – **nad, od, pod, przed, w** – це **префікси**, які є частиною слова, їх пишемо разом.

7. Випиши у дві колонки:

Прийменники (пишемо окремо)	Префікси (пишемо разом)
1) Ja mam <u>od</u> Oli present. – Ja widzę <u>odlot</u> samolotu .	4) Edek śpi <u>w</u> łóżku. – Autem trzeba <u>wjechać</u> do garażu.
2) <u>Nad</u> budynkiem są chmury. – Cukierkami nie wolno <u>nadużywać</u> .	5) Kot siedzi <u>pod</u> drzewem. – W filmie pokazali <u>podwodny</u> świat.
3) <u>Przed</u> domem stoi auto. – Na tej stronie jest <u>przedmowa</u> do opowiadania.	

8. Прочитай початок прислів'я та знайди його закінчення. Запиши одне прислів'я в зошит і вивчи його напам'ять.

Wszędzie dobrze,	Nie mów nigdy nikomu,	Wolność Tomku,	Nie życz złego nikomu,	Każdy jest panem,
...co się dzieje w domu.	...ale w domu najlepiej.	...we własnym domu.	...w swoim domku.	...byś tego nie zastał w domu.

Odzież i obuwie

1. Прочитай назви одягу і знайди його на малюнку:

plaszcz

spódnica

koszula

sweter

T-szotka

suknia

spodnie

palto

skarpety

podkoszulek

szorty

szarf

rękawice

kapelusz

buty

piżama

kozaki

kurtka

2. Розглянь малюнок. Назви, який одяг з попередньої вправи є у шафі, а якого немає:

3. Konjugacja czasowników. Pooglądaj tabelkę. Rozkaż, що ти одягаєш у школу, а що – вдома? Використай слова з таблички або з вправи 1.

	wkładać			
ja	wkładam	spodnicę	sweter	buty
ty	wkładasz	spodnicę	sweter	buty
on/ona/ono Pan/Pani	wkłada	spodnicę	sweter	buty
my	wkładamy	spodnicę	sweter	buty
wy	wkładacie	spodnicę	sweter	buty
oni/one	wkładają	spodnicę	sweter	buty

4. Прочитай текст. Потім закрій його рукою та назви зображений одяг, що запам'ятався.

Ludziom potrzebna różna odzież na różne pory roku.

Kiedy pogoda jest ciepła i gorąca, ludzie zakładają szorty, spódnice, koszulki, sarafany, sandały.

Kiedy pogoda zimna, ludziom są potrzebne ciepłe spodnie i dżinsy, swetry, skarpetki, kurtki, rękawice, wysokie buty.

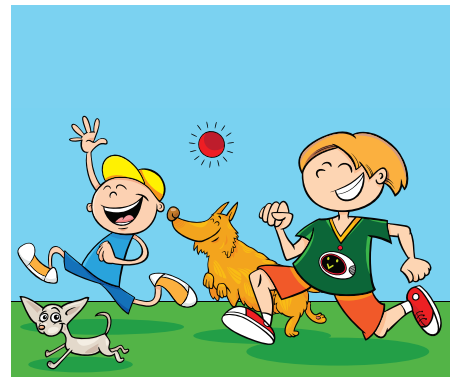
Na deszczowe dni ludziom potrzebne buty gumowe i płaszcze.

Odzież musi odpowiadać pogodowym warunkom potocznego sezonu i zaplanowanej działalności.

5. Знайди відмінності:

Literkowa przygoda

6. Posłuchaj słów. Визнач місце звука **sz** у словах і правильно запиши їх у зошит:

– płacz

– totka

– orty

– koula

– podkouplek

– alik

7. Przeczytaj zagadki i naucz się jednej na pamięć.

1) Może sięgać kostek albo za kolana.

Bywa w nią dziewczynka lub mama ubrana.

Długie ma rękawy, lub nie ma ich wcale.

W stroju tym dziewczynki czują się wspaniale.

2) Kiedy mroźnik szczypie,

kiedy śnieżek pada,

każdy ją natychmiast,

na głowę zakłada.

3) To takie ubranie,

które zawsze wkładam,

kiedy po kąpieli,

do snu się układam.

Za małe czy w sam raz

Ta koszula jest za duża, te spodnie są za długie.

Te klapki są za duże.

Te spodnie są za krótkie i wąskie.

Te spodnie są za szerokie.

1. Przeczytaj. Зверни увагу на виділені слова. Склади свої, подібні діалоги:

1) – Czy pasuje ci ta **niebieska sukienka**?

(*однина жіночого роду*).

– Nie, nie pasuje bo jest **za krótka** (długa, duża, mała, szeroka, wąska). / – Tak, jest **w sam raz**.

2) – Czy pasuje ci ten **zielony sweter**? –

(*однина чоловічого роду*).

– Nie, nie pasuje bo jest **za krótki** (długi, duży, mały, szeroki, wąski). / – Tak, jest **w sam raz**.

3) – Czy pasuje ci to **brązowe palto**? –

(*однина середнього роду*).

– Nie, nie pasuje bo jest **za krótkie** (długie, duże, małe, szerokie, wąskie). / – Tak, jest **w sam raz**.

4) – Czy pasują ci te **czarne spodnie**? – *множина*.

– Nie, nie pasują, bo są **za krótkie** (długie, duże, małe, szerokie, wąskie). / – Tak, są **w sam raz**.

2. Ułóż i zapisz trzy zdania do zeszytu.

Ta	spódnica	jest	mała.	
Ten	koszula		długi.	
To	sweter		są	wąskie.
Te	T-szotka			
	spodnie			
	palto			
	skarpety			
	szorty			
	szarf			
	rękawice			
	czapka			
	buty			
	piżama			
	kurtka			

3. Sklep odzieżowy. Творча робота: намалюй магазин одягу, підпиши товар і зазнач його ціну.

Podróż do Polski

1. Pogłądaj mapę Polski. Розглянь карту Польщі. Прочитай назви міст і країн-сусідок.

Джерело: https://www.humbi.pl/pol_pl_Trefl-15556-Puzzle-edukacyjne-54-Mapa-Polski-10100_2.png

2. Прочитай текст, наucz się opowiadać o Polsce.

Polska – to sąsiadka Ukrainy.

Polska flaga ma dwa kolory – biały, na górze i czerwony na dole.

Godło Polski – to biały orzeł w złotej kronie na czerwonym tle.

Stolica Polski – to miasto Warszawa, a najdłuższa rzeka

Polski – to Wisła.

Polska – bardzo ciekawy kraj, ona ma dużo historycznych, zabytkowych miejsc i ma wyjście do morza, które nazywa się Bałtyckie.

W Polsce są także góry – najwyższe – to Tatry.

3. Намалюй в зошиті карту Польщі. Познач на ній і підпиши: столицю, річку, море і гори країни. Розкажи про свій малюнок.

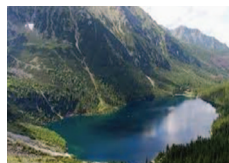
4. Разом з учителем здійсни віртуальну подорож до Польщі. Роздивись малюнки і підбери правильне слово з рамки. Запиши отримані назви в зошит.

Okno

morze

zamek

Syrenka

....Bałtyckie

Morskie...

....Warszawska

...Wawelski

5. Утворить прикметники від виділених назв за допомогою суфіксів **-sk-**, **-ck-**:

Наприклад: zamek w Krakowie – zamek Krakowski.

Syrenka w **Warszawie**

Plaża nad **Bałtykiem**

Krasnoludek we **Wrocławiu**

Targ w **Gdańsku**

Teatr w **Opolu**

Rynek w **Krakowie**

Ratusz w **Toruniu**

Zamek na **Wawelu**

Museum w **Poznaniu**

Pomnik w **Szczecinie**

6. Przeczytaj legendę. Daj odpowiedzi na pytania.

LEGENDA O HEJNALE KRAKOWSKIM

Hejnał stał muzycznym symbolem Krakowa, grany jest co godzinę przez całą dobę na cztery strony świata. Czemu jednak jego melodia tak nagle się urywa?

Były to czasy najazdów tatarskich na ziemie polskie.

Pewnego razu ciemną nocą trębacz z wieży Kościoła Mariackiego ujrzał Tatarów, zbliżających się do miasta. Trębacz zaczął grać hejnał, ostrzegając wszystkich o niebezpieczeństwie.

Krakowianie chwycili za broń, a trębacz grał dalej.

Nagle melodia się urwała. Nad Krakowem zaległa na chwilę cisza.

Trębacz zginął od tatarskiej strzały, ale mieszkańcy tego królewskiego grodu dalej dzielnie walczyli z wrogiem.

Pamięć o bohaterstwie krakowskiego hejnalisty wciąż żyje.

Codziennie z Wieży Mariackiej odzywa się ten niezwykły hejnał, który zawsze urywa się w pół nuty – tak jak przed wiekami.

- 1) Jak nazywa się muzyczny symbol Krakowa?
- 2) O czym ostrzegała melodia hejnału?
- 3) Czemu urwała się melodia trębacza?
- 4) Jak często jest grana teraz melodia hejnału?

Wiosna

1. Przeczytaj wiersz. Jakie emocje on wywołuje: radość czy smutek?

Прочитай вірш з піднесеною інтонацією:

W MARCU

Raz śnieg pada,

a raz deszczyk.

Na jeziorze

lód już trzeszczy.

Błękit nieba

lśni w kałuży,

bałwan w słońcu

oczy mruży.

– Koniec zimy.

Przerwa.

Dzwonek.

– To nie dzwonek.

To skowronek.

I. Suchorzewska

2. Встанови послідовність слів. Запиши і прочитай прислів'я:

zawieje ☺

kwietniu ■

choć →

słońko ☀

pole ◆

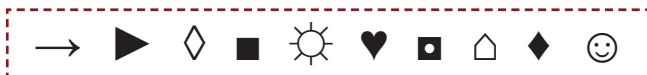
już ►

w ◇

grzeje, ♥

nieraz ■

śnieg △

3. Пспілкуйся з другом про улюблені весняні розваги. Постав дієслово **lubić** у правильну форму:

- 1) – Czy ty **lubisz** spacerować?
– Tak, ja **lubię** spacerować w parku.

- 2) – Czy ty ... biegać po kałużach?
– Tak, ja ... biegać po kałużach.

- 3) – Czy wy ... bawić się na placu zabaw?
– Tak, my ... bawić się na placu zabaw.

- 4) – Czy oni ... jeść lody?
– Tak, oni ... jeść lody.

- 5) – Na czym ty ... jeździć: na rowerze, czy na rolkach?
– Ja ... jeździć na....

4. Pośluchaj. Naucz się na pamięć. Послухай. Прочитай та вивчи вірш про весну напам'ять:

Wiosna w kwietniu zbudziła się z rana,
Wyszła wprowadzić troszeczkę zaspą,
Lecz zajrzała we wszystkie zakątki:
– Zaczynamy wiosenne porządki.

5. Przeczytaj. Визнач, які слова пасують весні. Запиши в зошит ті, які тобі запам'яталися, не дивлячись до книги:

CO LUBI WIOSNA?

Narty, ptaki, łyżwy, skowronek, rower, liście, bałwan, słońce, trawa, lodowisko, sanki, krople wody, śnieg.

6. Навчись читати і вивчи лічилку, яка може знадобитись тобі для гри у квача або хованки:

Siedzi kotek koło krzaka
i się gapi na ślimaka.
Raz, dwa trzy – wyjdiesz ty!

Tradycje i obrzędy świąteczne – Wielkanoc

1. Przeczytaj. Znajdi малюнок, який відповідає кожному стовпчику вірша:

OBUDZIŁY SIĘ PISANKI

1) Obudziły się pisanki wielkanocnym rankiem i wołają:
– Patrzcie! Tu na stole same niespodzianki!

2) Bazie srebrno – białe i baranek mały.
Ten baranek ma talerzyk,
skubie z niego owies świeży

3) A baby pękate w cukrowych fartuchach
Śmieją się wesoło od ucha do ucha!

D. Gellner

a

b

c

2. Przeczytaj. Wypisz nowe słowa do zeszytu.

ŚWIĘCENIE POKARMÓW I ŚNIADANIE WIELKANOCNE

Pokarmy święci się w kościołach w Wielką Sobotę. W koszyczkach ozdobionych gałązkami bukszpanu i haftowanymi serwetkami przynosi się pisanki, baranka z lukru, masło, chleb, chrzan. Poświęcone pokarmy spożywa się następnego dnia podczas uroczystego śniadania wielkanocnego.

SZUKANIE WIELKANOCNEGO ZAJĄCZKA

Pozakończeniu wielkanocnego śniadania, domownicy szukają ukrytych wcześniej przez zajączka niespodzianek – drobnych upominków – najczęściej są to słodycze. Jest to doskonała zabawa dla całej rodziny.

2. Przeczytaj. Daj odpowiedzi na pytania.

LANY PONIEDZIAŁEK ALBO ŚMIGUS-DYNGUS

- 1) Woda – o-czysz-cza. Woda – o-czysz-cza od brudu i złych pomysłów.
 - *Co o-czysz-cza?*
 - *Od czego o-czysz-cza woda?*
- 2) Dzieci lubią zabawy Dzieci lubią zabawy z wodą
 - *Kto lubi zabawy?*
 - *Z czym lubią bawić się dzieci?*
- 3) Śmigus-Dyngus – to tradycja. Śmigus-Dyngus – to tradycja oblewania się wodą.
 - *Jak nazywa się tradycja?*
 - *Jaka to jest tradycja?*

3. Pooglądaj obraz. Rozgląнь малюнки. Назви, що на них зображено. Підбери до кожного іменника відповідний прикметник. Запиши отримані словосполучення в зошит.

1

2

3

4

1) babka	a) kolorowe
2) kraszanki, pisanki	b) wierzbowe
3) kurczątko	c) małe
4) bazie	d) wielkanocna

4. Kartka świąteczna. Творча робота: зроби свою святкову листівку і підпиши її: **Wesołego Alleluja!**

Moja mama – jest najlepsza

1. Przeczytaj wiersz. Прочитай вірш. Назви зображені предмети. Перепиши вірш у зошит, вставляючи потрібні слова замість малюнків:

DLA MAMY

Moja kochana, mamusiu, to dla Ciebie ten wierszyk,

Dla Ciebie i , dla Ciebie i .

Wiosną i latem – , jesienią – jesienne.

Bądź szczęśliwa, mamusiu, dziś, jutro, codziennie.

2. Rozgląнь малюнки та проведи лабіринт. Прочитай і запиши в зошит словосполучення через кому:

Mama czyta, ...

czyta

obejmuje

spaceruje

gotuje

odkurza

Пам'ятаєш, що в польській мові наголос падає на передостанній склад, тобто другий з кінця? Дієслова у формі минулого часу мають наголос на третьому складі з кінця:

jechać – jecha+liśmy (хлопчики або хлопчики і дівчатка)

jechać – jecha+łyśmy (дівчатка)

rozmawiać – rozmawia+liśmy

rozmawiać – rozmawia+łyśmy

3. Posłuchaj i przeczytaj. Прочитай розповідь. Зверни увагу на наголос у підкреслених словах:

CO ROBILIŚMY WCZORAJ?

My wczoraj spa-ce-ro-wa-liśmy po parku

Mama była w domu.

Potem ku-pi-liśmy książ-kę z wier-sza-mi

Po kolacji, po-ma-ga-liśmy mamie.

Edek rozbił fi-li-żan-kę

Mama była smutna , ale po-wie-dzia-ła:

– To nic, nie szko-dzi.

– Dzię-kuję mamo! Jesteś bardzo

dobra, miła, piękna, kochana!

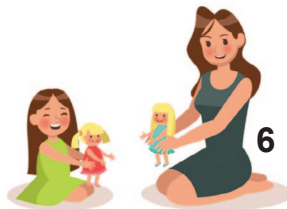

4. Перепиши, правильно підбери дієслово і закінчення речення:

1) Tata i Edek	le-pi-li	w gry.
2) Mama i Ola	grały	książ-kę.
3) Mama, tata, Ola i Edek	czy-ta-li	w chowanego.
4) My razem	graliśmy	auto.

5. Posłuchaj i poszukaj. Розглянь малюнки і розкажи, що ти робив учора чи на вихідних з родиною або друзями:

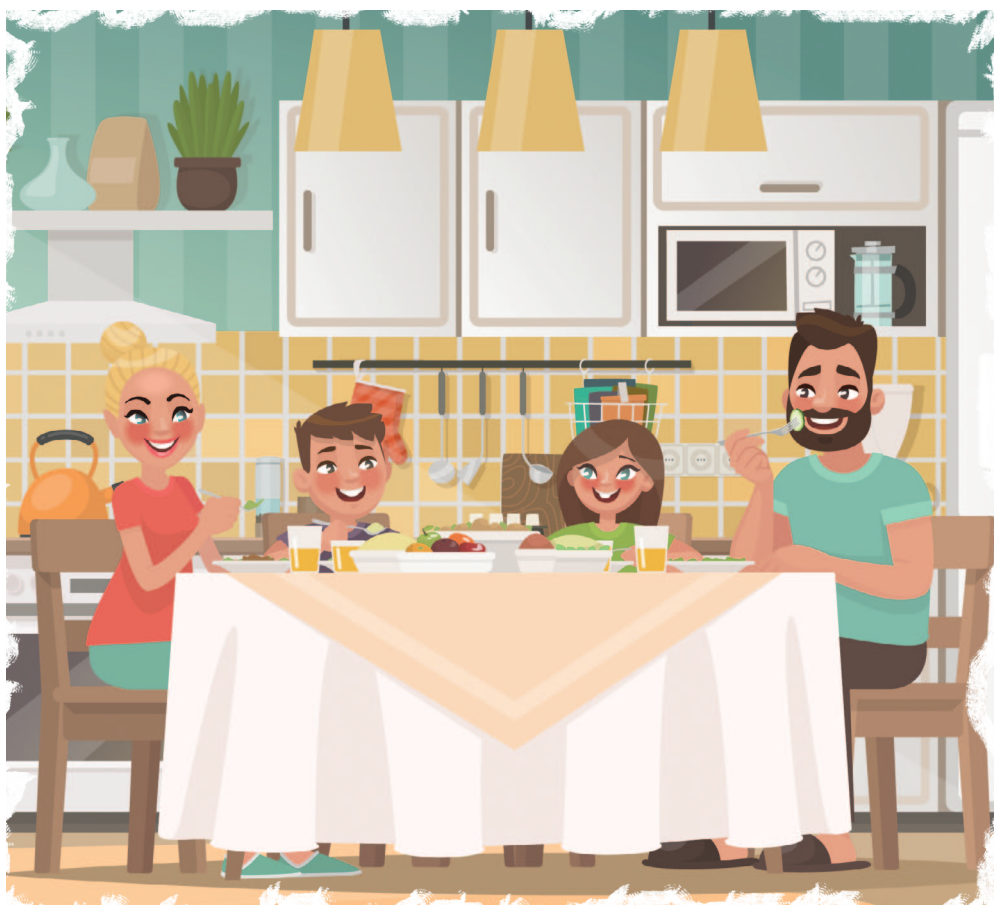

6. Przeczytaj. Прочитай текст:**MAGIA DLA MAMY**

26 maja w Polsce jest święto Mamy.

Od rana do wieczora gospodarowaliśmy z tatą w kuchni, a mama odpoczywała. Usiedliśmy do kolacji przy stole.

Najwięcej mówił, tata. Wyczytywał on wszystko o nowych wynalazkach i maszynach, a potem opowiadał nam to.

– To dopiero byłoby fajnie przelecieć się nad miastem w taki piękny wieczór jak dzisiaj! Zobaczyć je z góry! – powiedziała mama.

W tej samej chwili, gdy mama wypowiedziała to życzenie, nasz koc podniósł się w górę i zawiesił w powietrzu.

– To jakiś magiczny prezent dla mnie! – powiedziała mama.

– Wybieramy się na spacer! – powiedział Edek.

Jak tylko usiedliśmy na koc, on poleciał przez okno na dwór.

Naokoło był ciepły, pachnący wieczór. Widać było w mroku domy, parki, kościół, plac główny, sklepy, i czarne plamy lasów.

Było pięknie i ciekawie. Z góry miasto wydawało się nie takim dużym, a nawet małym.

– Musimy już wracać!- powiedziała mama. I koc zawrócił do naszego domu.

– Obudź się, słoneczku!-szepnęła mama. Edek się obudził. Ale fajny był sen!

Дай відповіді на рутання. Усно дай відповіді на запитання:

- 1) Jakie święto obchodziła mama?
- 2) O czym opowiadał tata przy kolacji?
- 4) Jaka magia wydarzyła się tego wieczoru?
- 5) Co rodzina zobaczyła z góry?
- 6) Czym wszystko się skończyło?

Випиши в зошит слова, вжиті в минулому часі. Яка з описаних подій могла трапитися насправді, а яка – ні? Випиши слова у дві колонки:

Prawdopodobnie	Nieprawdopodobnie

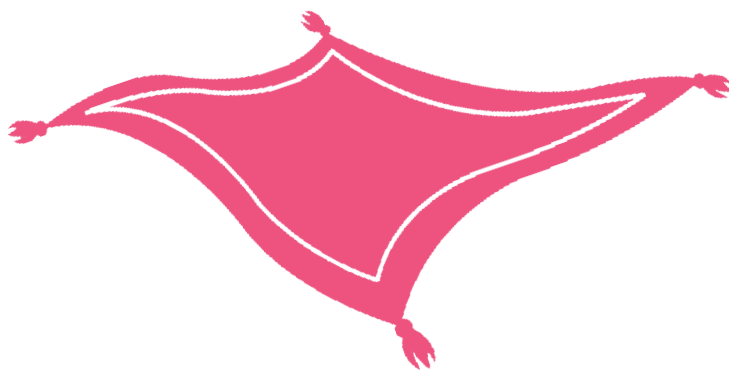
Пограйте в гру «Znajdź fragment w tekście».

Наприклад, ведучий загадує:

Znajdź fragment w tekście, gdzie mama mówi o swoim marzeniu.

- 7. Пофантазуй, на чому можна було б політати? Намалюй предмет так, ніби він летить. Переклади його назву польською мовою і підпиши.**

Lato

WARZYWA, OWOCE I JAGODY

1. Posłuchaj, uzupełnij brakujące literki, zapisz.
Послухай і запиши, вставляючи пропущені букви.

c, ch, cz

s, sz, ś

ż, rz, zi

- 1) mar...ewka 2) pomarań...a
3) tru...kawki 4) ...liwki 5) gru...ka
6) ...ytryna 7) bakła...an 8) piep... 9) ...emniaki

2. Ułóż wyrazy i zapisz do zeszytu.
Утвори словосполучення і запиши в зошит:

1) słodkie

a) słońce

2) kolorowe

b) kwiaty

3) jasne

c) morze

4) ciepłe

d) owoce

5) dojrzałe

e) warzywa

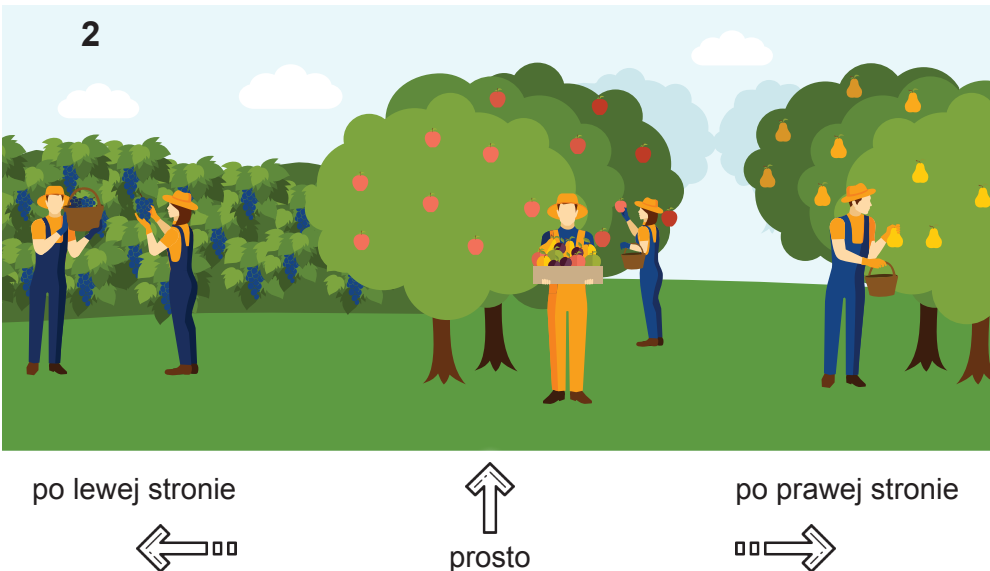

3. Пофантазуй. Здійсни уявну подорож малюнками 1 і 2 та розкажи, що ти бачиш прямо перед собою, а також праворуч і ліворуч від себе.

1

2

4. **Przeczytaj wiersz. Daj odpowiedzi na pytania.**
Прочитай вірш. Дай відповіді на запитання:

ŚWIĘTO PŁONÓW, DOŻYNKI

Jedziemy do babci i dziadka na
Święto plonów, dożynki –
ukończenie żniw i prac polowych;
święto chleba, warzyw i owoców.

- 1) Jak myślisz, co to znaczy «plon»?
- 2) czemu święto plonów odbywa się w końcu lata?
- 3) z czego składa się wieniec dożynkowy?

pole

wieniec dożynkowy

chleb

5. Przeczytaj wiersz. Wypisz nowe słowa.

SKĄD SIĘ BIERZE CHLEB?

Mamuniu! Tatuniu!

Otwierajcie wrota,

Niosą nam tu wieniec

Ze szczerego złota!

Grajże, grajku, a wesoło,

Bo dziś wszyscy staniam wkoło.

Plon przynieśli, plon!

Przynieśli nam wieniec

Z kłosów naszej ziemi,

Ślicznie przewijany

Wstęgami krasnemi!

Maria Konopnicka

6. Разом з учителем переклади малюнки польською мовою. Прочитай текст.

piecze.

piecze

i

Żeby upiec

, potrzebna

.

jest pachnący, świeży, smaczny.

Lubimy

z

.

Dziękujemy!

7. Вивчи лічилку напам'ять, яка знадобиться тобі для літніх забав:

Dużo nas, dużo nas

Do pieczenia chleba

Dużo nas, dużo nas

Do pieczenia chleba,

Więc już nam, więc już nam

Ciebie tu nie trzeba!

Letnie kojarzenia

8. Skojarzenia z latem. З чим у тебе асоціюється літо?

śpiew ptaków

łowienie
ryb

zamki z
piasku

słońce i
tęcza

LATO

motyle i
kwiaty

jagody

pływanie
w morzu

9. Przeczytaj. Zgadnij, słowa, zapisz do zeszytu.

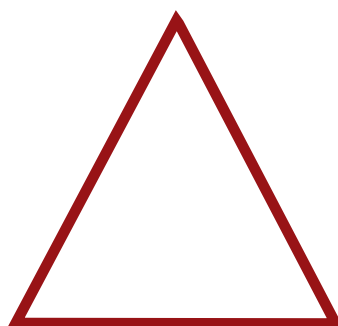
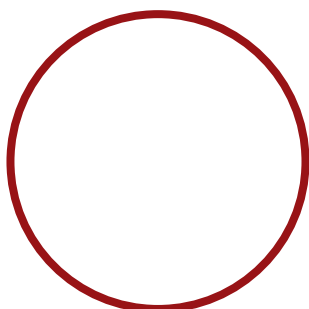
Прочитай. Запиши в зошит слова через кому:

odpoczynek plażamorzekwiatywarzywaowoce

Творча робота:

10. Прочитай вислови. Намалюй декілька заборонних знаків і підпиши їх:

- 1) Papierki, butelki, puszki, stare bambosze będziemy wrzucać w odpowiednie kosze.
- 2) Nie będziemy niszczyć drzew, pamiętajmy o kwiatkach, gdyż najładniej wyglądają na rabatkach.
- 3) Nie będziemy łapać żab i biedronek ani innych małych stworzonek.
- 4) Będziemy prosić rodziców o wycieczki rowerowe, a nie samochodowe.
- 5) Nie będziemy niszczyć ptasich gniazd, bo śpiew ptaków umila nam czas.
- 6) Będziemy zbierać papiery, puszki, pudełka tekturowe, aby chronić lasy sosnowe.
- 7) Nie jemy frytek i hamburgerów, bo chcemy być silni i zdrowi.

11. Розглянь малюнки і розкажи, що можна робити (trzeba i wolno), а що – ні (nie wolno):

12. Przeczytaj wiersz. Прочитай вірш:

Jestem sobie kosz na śmieci.

Do mnie! Do mnie! Chodźcie, dzieci!

Stoję sobie przy tym świerku,

Pełno chciałbym mieć papierków!

13. Do którego kosza Edek rzuci gazetę, do którego Ola – butelkę i Tomek – auto?

SZKŁO

PLASTIK

PAPIER

Які ще контейнери можна було б додати? Намалюй і підпиши їх.

14. Jakie tutaj są kolory?

Żeby świat wokół wyglądał kolorowo,
broń go od śmieci,
bądź grzeczny!

WIERSZ WAKACYJNY!

Jak wakacje, to wakacje!
Czas wyjazdu bliski.
Zaczynamy dziś od rana
pakować walizki.

To wcale nie takie łatwe,
kłopot to niemały...
Co wziąć ze sobą,
by wakacje dobrze się udały?
– Najpierw... piłka. – To jest racja.
Gra się w piłkę na wakacjach!
– Wędkę... – A czy są tam ryby?
– Koszyk... – Po co? No... na grzyby.
– Weź materac do pływania
– i... skakankę do skakania. (...)

Wiera Badalska

- babka** – кекс
bazie – вербові «котики»
bałwan – сніговик
bez wytchnienia – без перепочинку
boisko – стадіон
centrum handlowe – торговельний центр
choinka – новорічна ялинка
chrząszcz – хрущ
czasopismo – журнал
chciwie – жадібно
deszcz – дощ
dojrzały – дозрілий
dworzec – вокзал
emeryt – пенсіонер
gitara – гітара
głęboka wąska rozpadlina – глибока, вузька ущелина
gory – гори
gość – гість
gruby – товстий
grzeczny – ввічливий
karmniki dla ptaków – годівниця
kilof – кирка
klejnoty – дорогоцінне каміння
kolędy – колядки
koleżanka – подруга

kolega – друг
kość – кістка
kosz na śmieci – смітник
kraszanki – крашанки
kreskówki – мультиплікаційні фільми
krzesło – стілець
książka – книга
kubek – чашка
kurczątko – курчатко
laptop – ноутбук
ławka – парта
liść – листок
łyżwy – ковзани
mapa – карта
miłość – любов
nagle – раптом
narty – лижі
nasiona – насіння
nieumyślnie – ненавмисно, випадково
nowoczesny – сучасний
odludzie – безлюдне місце
okruszki – крихти
omdlały – непритомний
paszcza – паща
piłka – м'яч

piosenka – пісня
pisanki – писанки
piwne oczy – карі очі
piórnik – пенал
plac zabaw – ігровий майданчик
plecak – рюкзак
poważny – серйозний
przesączać się – просочуватися
przystanek – зупинка
radość – радість
rębacz – лісоруб, дроворуб
słota – сльота, бруд після дощу, негода
spore zagłębienie – велика западина
sporo – багато
szczery – щирий, чесний
szczypce – щипці
szczyt – вершина
tablica – дошка
trębacz – трубач
ulżyć – полегшити
wilgoć – волога
zeszyt – зошит
życzenia – побажання
życzliwy – доброзичливий

CZASOWNIKI

czytać – читати**grać** – грати**klasnąć w ręce** – плескати
в долоні**lubić** – любити**obdarzyć** – обдарувати**potrząsnąć** – потрусити**pisać** – писати**słuchać** – слухати**spacerować** – гуляти**śpiewać** – співати**spojrzeć** – глянути**tańczyć** – танцювати**trafić** – натрапити на щось**widzieć** – бачити**wkładać** – одягати**zawędrować** – забрести,
зайти далеко

POGODA

mróz – мороз

pada śnieg – йде сніг

pada deszcz – йде дощ

pochmurno – похмурно

świeci słońce – світить сонце

wieje wiatr – віє вітер

MOJE MIESZKANIE

dach – дах

korytarz – коридор

kuchnia – кухня

łazienka – ванна кімната

pokój – кімната

salon – вітальня

schody – сходи

sydialnia – спальня

LEKCJA 1.	4
LEKCJA 2.	7
LEKCJA 3.	10
LEKCJA 4.	14
LEKCJA 5.	18
LEKCJA 6.	22
LEKCJA 7.	26
LEKCJA 8.	33
LEKCJA 9.	36
LEKCJA 10.	40
LEKCJA 11.	44
LEKCJA 12.	51
LEKCJA 13.	57
LEKCJA 14.	61
LEKCJA 15.	65
LEKCJA 16.	68
LEKCJA 17.	72
LEKCJA 18.	76
LEKCJA 19.	80
LEKCJA 20.	82
LEKCJA 21.	85
LEKCJA 22.	88
LEKCJA 23.	90
LEKCJA 24.	96
SŁOWNICZEK	106

Навчальне видання

Бабина Тетяна Феліксівна

Польська мова

Підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено.

Фаховий редактор польського тексту М. А. Нерсисян
Фаховий редактор українського тексту Л. В. Юрчак
Художнє оформлення Т. В. Бусел
Розробка дизайну верстки Т. В. Бусел
Комп'ютерна верстка А. М. Зоря

В оформленні підручника використані ілюстрації із сайтів: freepik.com, depositphotos.com

Підписано до друку 01.06.2020. Формат 70x100/16
Гарнітура Arial Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 9,07. Обл.-вид. арк. 9,97.
Наклад 1512 прим. Зам № 3-0620

ТОВ «Видавництво «Перун»
08205, Київська обл., м. Ірпінь, вул. Київська, 73а.
Тел.: 098-006-31-14
E-mail: saleperun@gmail.com
www.perun.com.ua

Свідоцтво про внесення до державного реєстру:
Серія ДК № 5996 від 07.02.2018 р.

Віддруковано у ТОВ «КОНВІ ПРІНТ».

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
вигоновловачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 6115, від 29.03.2018 р.
03680, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 12, тел. +38 044 332-84-73.

Видруковано в Україні. Printed in Ukraine.